

halo^{mini}

Kapak Çizimi: Naciye Nur Abban

tema: fantastik & masallar

Bu ayki sayımızda, fantastik dünyalara ve masalların derinliklerine yolculuk yapıyoruz. Her yazımız, büyülü diyarların kapılarını aralıyor, fantastik edebiyatın sınırsız hayal gücüyle sizleri buluşturuyoruz.

8th PACES

Pamukkale Üniversitemizin gelenek haline gelen PACES Konferansında 8. senemizi geride bıraktık! Geriye kalan güzel anılar, akademik tecrübeler ve eserler ise bu özel sayımızda sizlerle!

Edebiyat ve Sanat Dergisi / mini dergi 4

takımımız

Editör:

Esila Vunay Yavaş

Redaktör:

Zeynep Arıtoprak
Zeynep Ülker

Sanat Yönetmeni:

Damla Kısa

**Grafik Tasarım /
Saha Koordinatörü:**

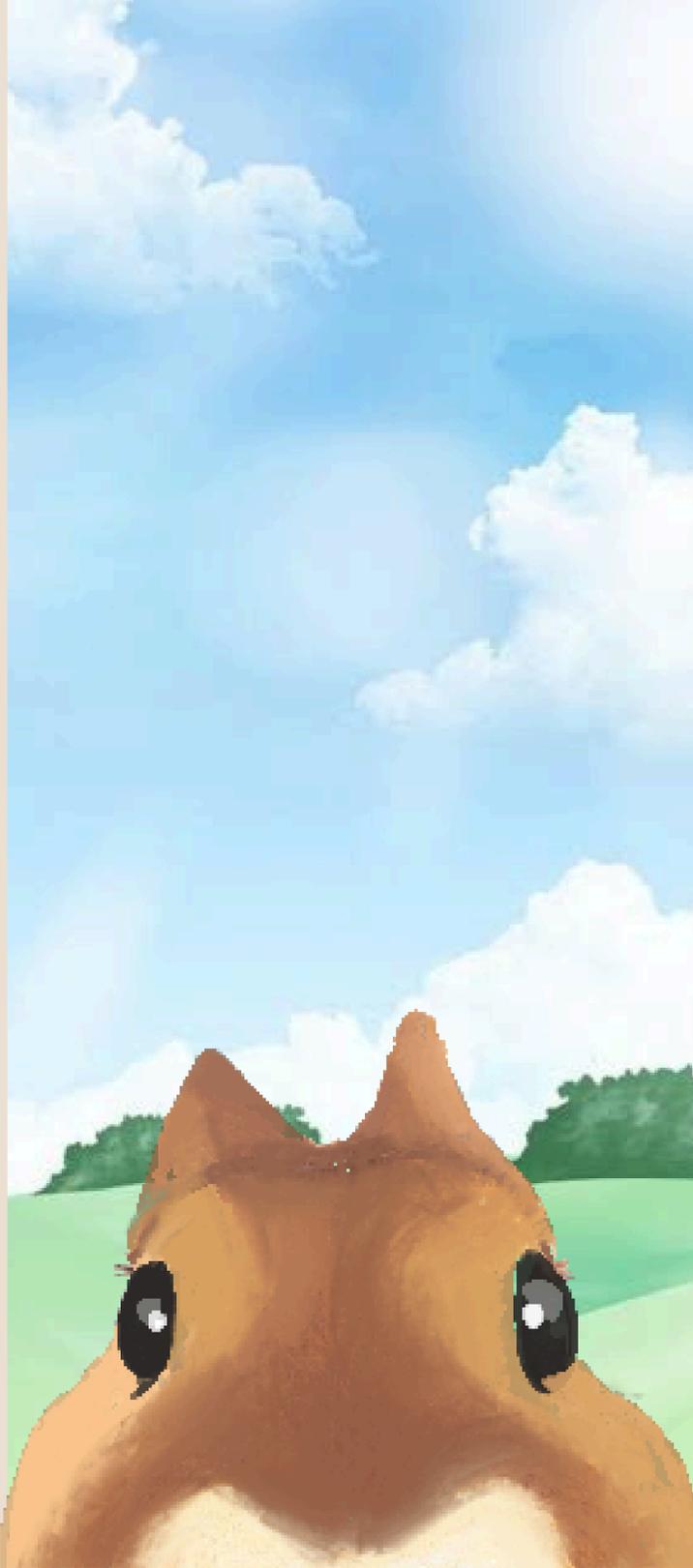
Rana Aleyna Çalışkan

**Sosyal Medya
Koordinatörü:**

Kübra Türkyılmaz
Sudenaz Baki

Grafiker:

Şeyda Yonca Ertaş

Kapak ve İçerik

İllüstratörü:

Naciye Nur Abban

Yazılım Geliştirici:

Halil Aydın

Yazarlar:

Eda Nur Çoşkun
Marin Oktay
Şeyda Yonca Ertaş
Rabia Tam
Nisa Kitapçı
Ece Mısraklı

Web adresi:

haloidergisi.com

İnstagram:

@haloidergisi

Eser alımı:

haloidergisipau@gmail.com

İçindekiler

22 PACES

20 SİHİRLİ SARMAŞIK

16 KAYIP ŞEHİR

12 BERSERK

8 NARNA

5 CORALME

3 STOLEN CHILD

The Stolen Child, W.B. Yeats

Eda Nur oşkun

The Stolen Child

Where dips the rocky highland
Of Sleuth Wood in the lake,
There lies a leafy island
Where flapping herons wake
The drowsy water rats;
There we've hid our faery vats,
Full of berries
And of reddest stolen cherries.
Come away, O human child!
To the waters and the wild
With a faery, hand in hand,
For the world's more full of weeping than you can understand.

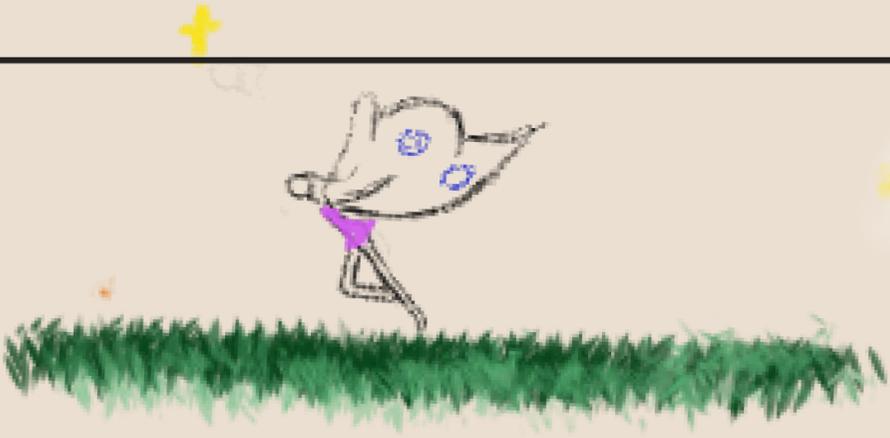
Where the wave of moonlight glosses
The dim grey sands with light,
Far off by furthest Rosses
We foot it all the night,
Weaving olden dances,
Mingling hands and mingling glances
Till the moon has taken flight;
To and fro we leap
And chase the frothy bubbles,
While the world is full of troubles
And is anxious in its sleep.
Come away, O human child!
To the waters and the wild
With a faery, hand in hand,
For the world's more full of weeping than you can understand.

alınan ocuk

Kayalık yüksek yerlerin,
Göl ile birleştiği Sleuth ormanında
Yemyeşil ada duruyor.
Kanat çırpın balıkçıların,
Uykulu su sıçanlarını uyandırdığı
Orada gizledik,
Meyvelerle ve kan kırmızısı alınmış kirazlarla dolu,
Perilerin şarap fıçılarını.
Gel buraya, ey insan çocuğu!
Sulara, vahşi doğaya
Periyle el ele,
Çünkü dünya sandığından daha acımasız.

Ay ışığının dalgası,
Loş gri kumları aydınlattığında,
Uzaktaki Rosses'te
Gece boyu dolaşırız
Eski dansları dokuruz,
Ellerimizi ve bakışlarımızı karıştırarak,
Ay uçup gidene kadar;
İleri geri sıçrayarak,
Köpüklü kabarcıkları yakalarız.
Dünya ise sıkıntılarla dolu
Uykusunda bile gergin.
Gel buraya, ey insan ocuğu!
Sulara, vahşi doğaya
Periyle el ele,
ünkü dünya sandığından daha acımasız.

Şiir Çevirisi

Where the wandering water gushes
From the hills above Glen-Car,
In pools among the rushes
That scarce could bathe a star,
We seek for slumbering trout
And whispering in their ears
Give them unquiet dreams;
Leaning softly out
From ferns that drop their tears
Over the young streams.
Come away, O human child!
To the waters and the wild
With a faery, hand in hand,
For the world's more full of weeping than you can understand.

Away with us he's going,
The solemn-eyed:
He'll hear no more the lowing
Of the calves on the warm hillside
Or the kettle on the hob
Sing peace into his breast,
Or see the brown mice bob
Round and round the oatmeal chest.
For he comes, the human child,
To the waters and the wild
With a faery, hand in hand,
From a world more full of weeping than he can understand.

W. B. Yeats

Glen Car'ın yamaçlarından süzülen
Gezgin suların dolaştığı yerden,
Yıldızların bile sığamayacağı,
Sazlıklar arasındaki gölcüklerde,
Uyuyan alabalıkları ararız
Ve onlara fısıldarız.
Sessiz bir hüznü bırakırız rüyalarına;
Göz yaşları döken eğrelti otlarının altından
Genç akıntılara doğru,
Eğiliriz sessizce
Gel buraya, ey insan çocuğu!
Sulara, vahşi doğaya
Periyle el ele,
Çünkü dünya sandığından daha acımasız.

Bizimle geliyor,
O ciddi bakışlı çocuk:
Bir daha duymayacak
Sıcak yamaçta buzağuların nazlı sesini
Ya da ocaktaki çaydanlığın
İçine işleyen o huzurlu türküsünü,
Ve kahverengi farelerin
Yulaf sandığı etrafında dönüp durduğunu.
Çünkü o, insan çocuğu
Periyle el ele,
Sulara ve vahşi doğaya gidiyor.
Sandığından daha acımasız olan bir dünyadan uzaklara.

Eda Nur Çoşkun

Coraline

Marin Oktay

Çocukken ilk izlediğimizde bizi hem deli gibi korkutan hem de hipnoz eden Coraline, yıllar geçtikçe birçoğumuz için içinde kaybolan rahatlatıcı bir dünya haline geldi.

Ürkütücü olduğu kadar da duygusal bir masal olan “Coraline”, 2009 yılında Neil Gaiman’ın aynı adlı romanından Henry Selick yönetmenliğinde filme uyarlanmıştır. Stop-motion tekniğinin harika bir örneğidir. Filmde ortaya konulan dünya ve içindeki karakterler özgün ve hayat doludur.

Korku unsur ve temaları taşıyan hikaye; iğne pençeli bir varlığın, oyuncak bir bebeği başkarakterimiz Coraline’a benzeyecek şekilde modifiye etmesiyle başlar.

On bir yaşındaki Coraline Jones; evden çalışmalarına rağmen onunla ilgilenmeyen işkolik ve ilgisiz ebeveynleri, geride bıraktığı arkadaşları, sıkıcı oyuncakları ve babasının kötü aşçılığı yüzünden mecbur kaldığı mikrodalga yemeklerinden bıkmış bir çocuktur. Coraline’ın dikkat çekme ve önem verilmeye arzusu çoğumuzla bağdaşan düşüncelerdir. Annesi istediği renkli eldivenler yerine ihtiyacı olan kıyafetleri aldığı için üzülürken nedeninin zordaki maddi durumları olduğunu anlayamayacak kadar küçüktür. Ebeveynleri evde olmalarına rağmen yazılarını yetiştirmek zorundalardır ve Coraline’la ilgilenmeye vakitleri kalmaz. Cesur, meraklı ve zeki başkarakterimiz kendini oyalamanın yollarını bulsa da şu anki hayatından memnun değildir.

Ebeveynlerinin işleri gereğince taşındıkları Pembe Palas’ın çevresini keşfederken bulduğu dipsiz bir kuyu ilgisini çeker. Orada huysuz kedi ve taşındıkları evin sahibi, aynı zamanda da komşuları olan kadının torunu Wybie’yle karşılaşır. Daha önce çok arkadaşı olmadığı belli olan Wybie biraz “tuhaf” bir çocuktur. Büyükannesi normalde çocuklu çiftlere ev kiralamadığı için şaşırان Wybie, ertesi gün filmin başında gördüğümüz bebeği büyükannesinin sandığında bulunduğunu söyleyerek Coraline’a verir.

Coraline yeni dairelerini keşfederken oyuncak bebeği gizlenmiş kilitli bir kapının önünde bulur. Yine aynı gece tıkırtılar eşliğinde uyanan Coraline, sesin sahibi fareyi takip eder ve sabahki kapının olduğu yerde bir geçit bulur. Geçit görünüşte evlerinin aynısı olan bir yere çıkar ama; burası kendi dünyasına göre daha renkli, daha ilgi çekici ve daha hoş görünmektedir.

Burnuna gelen, kendi evinde hiç deneyimlemediği kadar lezzetli yemek kokularını takip ederek mutfağa çıkan Coraline, annesini görür ama bir tuhaflık vardır: Annesinin gözlerinin olması gereken yerde iki siyah düğme duruyordur. Coraline ürkse de Diğer Anne'si olduğunu söyleyen kadının enfes yemekleri ve kendi babasının aksine ona ilgi gösteren, neşeli Diğer Baba'sı sayesinde ilgisi de cezbedilmiştir.

Yemek sırasında Diğer Anne, onu çok uzun zamandır beklediklerini söyleyerek hazırladığı "Welcome Home!" yazılı pastayı getirir. "Welcome" normal yazılıken, "home" kelimesindeki "o" harfi ikili yuvarlakla yazılıdır. Grafolojiye göre bu Coraline'in hoş karşılandığı ama evinde olmadığı anlamına gelir. Çakan şimşegin ışığında Diğer Anne'nin elinin gölgesinin pençe şeklinde gözüktüğünü ya da duvardaki üç çocuk portresini fark etmese bile bir tuhaflık olduğunu hisseder. Diğer dünya bir an parlak, bir sonraki an kâbus gibi gözükmetedir.

Renkli karakterlere sahip komşuları filmin önemli öğelerindedir. Bunlardan biri olan Bay Bobinsky, sirkindeki fareleri ile Coraline'a "Küçük kapıdan geçme." mesajını iletir. Coraline bir sonraki durağı olan Bayan Forcible ve Bayan Spink'in evinde baktırdığı faldan da tehlikede olduğu haberini alır. Küçükken ikizinin kaçırıldığını ya da çalındığını düşünen büyükannesi, Wybie'nin Pembe Palas'a girişini yasaklamıştır çünkü oranın tehlikeli olduğunu düşünüyordur. Yine de tüm bu olanlar Coraline'ı geçitten uzaklaştırılmaz. Kedi'nin "Bu dünyayı hayallerin gerçeklere dönüştüğü yer olarak görüyorsun ama yanıyorsun." uyarısını bile görmezden gelir.

Ona sunulanlar sayesinde gözü boyanan Coraline, bu memnuniyetini Diğer Anne'yle paylaşınca sonsuza kadar onlarla yaşamayı teklif edilir. Tüm istekleri yerine getirilecek ve sevilecektir ama tek bir şartla: gözlerine dikilecek bir çift düğme. Dehşete düşen Coraline hızla oradan kaçar ama Diğer Anne çoktan gerçek ebeveynlerini alıkoymuştur.

Coraline, ona değer vermediklerini düşündüğü ebeveynlerinin yokluğunda aslında onların hayatının ne kadar da önemli bir parçası olduklarını anlar. Babasının onu eşek arılarından kurtardığı anısını hatırlar: Coraline'ı kurtarmak için arıları kendi üzerine çekip ona koşmasını söylemiştir. Cesur olmanın, babasının yaptığı gibi korksan bile yine de yapmak olduğuna karar verir.

Welcome
home!

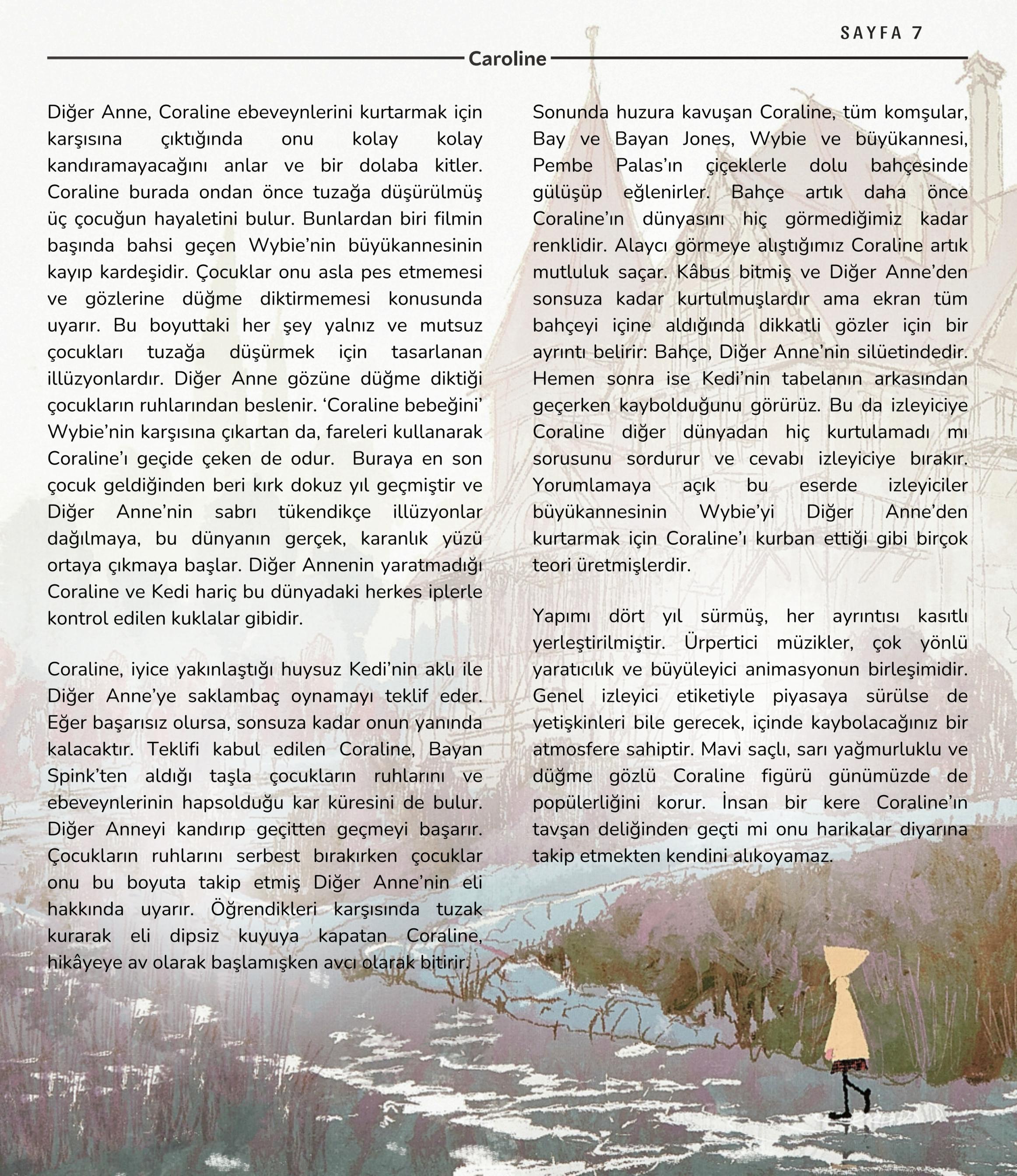
Caroline

Diğer Anne, Coraline ebeveynlerini kurtarmak için karşısına çıktığında onu kolay kolay kandıramayacağını anlar ve bir dolaba kitler. Coraline burada ondan önce tuzağa düşürülmüş üç çocuğun hayaletini bulur. Bunlardan biri filmin başında bahsi geçen Wybie'nin büyükannesinin kayıp kardeşidir. Çocuklar onu asla pes etmemesi ve gözlerine düğme diktirmemesi konusunda uyarır. Bu boyuttaki her şey yalnız ve mutsuz çocukları tuzağa düşürmek için tasarlanan illüzyonlardır. Diğer Anne gözüne düğme diktiği çocukların ruhlarından beslenir. 'Coraline bebeğini' Wybie'nin karşısına çıkartan da, fareleri kullanarak Coraline'ı geçide çeken de odur. Buraya en son çocuk geldiğinden beri kırk dokuz yıl geçmiştir ve Diğer Anne'nin sabrı tükendikçe illüzyonlar dağılmaya, bu dünyanın gerçek, karanlık yüzü ortaya çıkmaya başlar. Diğer Annenin yaratmadığı Coraline ve Kedi hariç bu dünyadaki herkes iplerle kontrol edilen kuklalar gibidir.

Coraline, iyice yakınlaştığı huysuz Kedi'nin aklı ile Diğer Anne'ye saklambaç oynamayı teklif eder. Eğer başarısız olursa, sonsuza kadar onun yanında kalacaktır. Teklifi kabul edilen Coraline, Bayan Spink'ten aldığı taşla çocukların ruhlarını ve ebeveynlerinin hapsediği kar küresini de bulur. Diğer Anneyi kandırıp geçitten geçmeyi başarır. Çocukların ruhlarını serbest bırakırken çocuklar onu bu boyuta takip etmiş Diğer Anne'nin eli hakkında uyarır. Öğrendikleri karşısında tuzak kurarak eli dipsiz kuyuya kapatan Coraline, hikâyeye av olarak başlamışken avcı olarak bitirir.

Sonunda huzura kavuşan Coraline, tüm komşular, Bay ve Bayan Jones, Wybie ve büyükannesi, Pembe Palas'ın çiçeklerle dolu bahçesinde gülüşüp eğlenirler. Bahçe artık daha önce Coraline'in dünyasını hiç görmediğimiz kadar renklidir. Alaycı görmeye alıştığımız Coraline artık mutluluk saçır. Kâbus bitmiş ve Diğer Anne'den sonsuza kadar kurtulmuşlardır ama ekran tüm bahçeyi içine aldığı anda dikkatli gözler için bir ayrıntı belirir: Bahçe, Diğer Anne'nin silüetindedir. Hemen sonra ise Kedi'nin tabelanın arkasından geçerken kaybolduğunu görürüz. Bu da izleyiciye Coraline diğer dünyadan hiç kurtulamadı mı sorusunu sordurur ve cevabı izleyiciye bırakır. Yorumlamaya açık bu eserde izleyiciler büyükannesinin Wybie'yi Diğer Anne'den kurtarmak için Coraline'ı kurban ettiği gibi birçok teori üretmişlerdir.

Yapımı dört yıl sürmüş, her ayrıntısı kasıtlı yerleştirilmiştir. Ürpertici müzikler, çok yönlü yaratıcılık ve büyüleyici animasyonun birleşimidir. Genel izleyici etiketiyle piyasaya sürülse de yetişkinleri bile gerecek, içinde kaybolacağınız bir atmosfere sahiptir. Mavi saçlı, sarı yağmurluklu ve düğme gözlü Coraline figürü günümüzde de popülerliğini korur. İnsan bir kere Coraline'ın tavşan deliğinden geçti mi onu harikalar diyarına takip etmekten kendini alıkoyamaz.

Narnia'nın Masalsı Sihri: Fantastik Bir Dünyanın Kapılarını Aralamak

Şeyda Yonca Ertaş

Görkemli bir malikanenin odasında üzeri tozlanmış bir dolabın kapaklarının ardında gizlenmiş olan sihirli bir dünya Narnia, izleyicilerine iyilik ve kötülüğün savaşında, çocukluğun masumiyetinin verdiği umudu anlatır. Bir tarafta kötülüğün zehri ile yıkanan kalpler varken, öteki tarafta ise Aslan'ın bilgeliğinin ışığında dünyanın karanlık tarafını henüz görmemiş olan saf çocuklar vardır. Narnia, Beyaz Cadı'nın lanetine yenik düşmüş ve sonsuz kışa mahkum olmuştur. Yüzyıllar öncesinden belli olan bir kehanete göre, Narnia'ya gelecek olan dört çocuk, Narnia'nın kaderini değiştirmekle kalmayıp kral ve kraliçe olacaklardır. Çocukların kehaneti başarılı bir şekilde gerçekleştirebilmeleri için onlara en büyük desteği Aslan verir.

Narnia dünyasına ilk ayak basan kişi, kardeşlerin en küçüğü olan Lucy'dir. Lucy, Narnia'yla tanıştıktan kısa bir süre sonra Bay Tumnus ile tanışır ve onunla dost olur. Bay Tumnus, Yunan mitolojisinden esinlenen Dionysos'un takipçileri olarak bilinen doğanın ruhu ve koruyucuları olarak nitelendirilen satirlerden biridir. Satirler pan ve flüt çalma konusunda usta yetenekleriyle bilinirler. Bay Tumnus da kendi türündeki satirler gibi çok iyi flüt çalar ve Lucy'i de bununla etkiler (bkz. Narnia Lullaby). Satirler birçok öyküde iyi ya da zararsız olarak bilinirler bu yüzden filmin izleyicisine göre Lucy için endişelenmek yersizdir. Narnia evrenini keşfeden Lucy daha sonra gördüğü bu büyülü dünyayı kardeşlerine göstermeye karar verir fakat Lucy'nin anlattıklarına yalnızca Edmund inanır. Lucy, Edmund'u sihirli dolaptan Narnia'ya götürür. Edmund, Narnia'da Lucy kadar şanslı olmaz ve büyülü dünyanın kötüsü Beyaz Cadı ile karşılaşır. Beyaz Cadı sihirli sopasıyla Edmund'a istediği Türk Lokumunu verir. Bu sihirli sopanın güçleri hafife alınmayacak kadar fazladır; canlıları taşla çeviren hatta doğayı dondurabilen bir güce sahip olan bu sopa, Beyaz cadıya Narnia canlıları üzerinde mutlak egemenlik sağlar. Edmund'un isteği bir anda gerçekleşince küçük çocuk büyülenir ve Beyaz Cadı onun gözünde bir iyilik meleğine dönüşür. Lokumun tatlılığına ve sihrine kapılan Edmund zalim cadı tarafından kandırılmıştır. Lokum karşılığında Cadı, Edmund'un kardeşlerini kendisine getirmesini ister ve asıl macera başlar. Kardeşleri ikna edip Narnia'ya getirmeyi başaran Edmund, onları Beyaz Cadıya götüremez. Yollarına çıkan kunduz çocuklara Narnia'nın hikayesini anlatınca Edmund oradan kaçar ve Beyaz Cadı'ya olanları anlatır. Kardeşlerin olmadığını gören Beyaz Cadı Edmund'a çok kızar ve onu buzdan şatosunda hapseder. Çocukların sıradaki görevleri kardeşlerini kurtarmak olur.

çizim, instagram: @muertonunpaleti

Bu yolda Peter, Suzan ve Lucy'nin en büyük destekçisi Narnia'nın gerçek hükümdarı Aslan olur. Aslan bilgeliği ve gücünün kudretiyle saygı duyulan bir liderdir ve serüvenlerinde çocuklara ışık olur. Amaçlarına ulaşabilmeleri için Aslan çocuklara sihirli hediyeler verir; Lucy için iyileştirme gücü olan iksir, Suzan için Aslanı çağıran bir borazan, Peter içinse bir kılıç. Çocuklara bu yolda birçok Narnia canlısı yardımcı olur. Kunduzlar çocuklara gerçekleri anlatıp onlara yol gösterirken, cüce Trumpkin yollarını bulmaları için onlara Narnia haritasını verir. Cüceler bu hikayeye keskin zekalarıyla bilgi sağlayıcı, cesaretleriyle de savaşçı olarak katkıda bulunurlar. Narnia canlıları bir yandan çocuklara bu savaşın önemini anlatırken, bir yandan da izleyiciye Narnia sihrinin sonsuzluğunu gösterir.

Çocuklar kalplerinde taşıdıkları sevgi, şefkat ve cesaretle kardeşlerini kurtarmayı başarır ya da başardıklarını düşünürler. Ama Narnia'da işler kendi dünyalarından farklıdır. Edmund hikayenin başında kardeşlerine ihanet edip Beyaz Cadıyı seçtiği için ona aittir. Narnia kurallarını bilen Aslan, Cadı'nın haklı olduğunu bilir ve onunla uzlaşmak için kendi canına karşılık Edmund'un özgürlüğünü verecek bir anlaşma yapar. Anlaşmayı kabul eden Cadı, Aslan'ı büyük bir seremoniyle öldürür. Aslan, Edmund'un hatası için kendi canını feda eder. Dünyanın gerçeklerinden çok uzakta olan Narnia'da, hikayenin sonu elbette böyle bitmeyecektir. Kudreti filmin birçok yerinde işlenen Aslan, ölüme bile yenilmeyecek kadar güçlü olduğunu gösterir ve yeniden hayata döner. Aslanın ölümden dönüşü en karanlık zamanlarda bile umudun yeniden doğduğunu ve doğacağını izleyicisine gösterir. Çocukların yeni krallar ve kraliçeler olmasıyla Narnia Günlüklerinin ilk hikayesi sonlanır.

Clive Staples Lewis

1898 yılında doğmuş ve 1963 yılında ölmüş İngiliz yazardır. Yüzüklerin Efendisi serisinin yazarı J.R.R. Tolkien'in yakın dostudur. Oxford'da birlikte çalışmışlar hatta Narnia ve Yüzüklerin Efendisi fikri, Tolkien ve Lewis'in sohbetleri sırasında ortaya çıkmıştır. İngiltere'nin başrolünde yer aldığı 1. Dünya Savaşı'nda asker olarak yer alan Tolkien ve Lewis bu dönemde yaşanan Sanayi Devrimi'nden ve savaştan oldukça etkilenmişlerdir. Bir süre sonra ortaya çıkan 2. Dünya Savaşıyla İngiltere, yine kan kaybetmiş ve ikili üzerinde bu defa geri dönüşü olmayan izler bırakmıştır.

Savaş bittikten sonra bir araya geldiklerinde yaşanan yıkımı kendi perspektifleriyle anlatmaları gerektiğine karar vermişlerdir. Bunun üzerine Lewis "Narnia Günlükleri" serisini yazmaya başlarken, Tolkien hali hazırda yazmış olduğu Hobbit kitabının devamı olan "Yüzüklerin Efendisi" serisini yazmıştır. Dil bilimci olan Tolkien, kitaplarında dil bilimi referanslarına yer verirken; din bilimci olan Lewis, kendi kitaplarında teolojik referanslara yer vermiştir.

Berserk

Rabia Tam

Bu dünyada insanoğlunun kaderi soyut bir varlık tarafından mı yoksa yasalar tarafından mı kontrol ediliyor? Tıpkı yukarıda süzülen tanrının eli gibi mi? En azından bir gerçek var ki o da insanoğlunun kendi iradesi üzerinde bile kontrolü yok. Gelmiş geçmiş en iyi animelerden bir tanesi olan Berserk'in introsunda olan bu harika sözler. Kentaro Miura tarafından 1989 yılında manga olarak dünya edebiyatına giriş yapan Bersek, daha sonra gördüğü ilgi ve talep üzerine animeye uyarlanmıştır. Hissettirdikleri, düşündürdükleri ile karanlık bir fantezi hikayesi olan bu anime aldığı tüm övgüleri sonuna kadar hak eder. Berserk, 3 film ve 2 ayrı animeye uyarlanan bir mangadır. Bunun sebebi ise animasyonlardaki duygu, çizim vb. öğelerin asıl eserden birkaç adım uzakta olmasıdır. Bugün bu yazıda ise 1997 yapımı anime versiyonunu konuşacağız.

Anime, küçük bir çocuğun kendinden büyük bir kılıçla tek tabanca bir şekilde yaşamıyla başlar. Bir gün yolu Şahin Takımı denilen birkaç yüzlük insanın olduğu paralı bir asker takımı ile kesişir. Şahin Takımı'nın lideri Griffith, gizemli, güçlü ve bir tabloda fırlamışçasına yakışıklıdır. Şahin Takımı'na bir şekilde katılan Guts -küçük çocuğumuz- yeni maceralara takımı ile atılır. Ana olay örgüsü aşağı yukarı böyle olduğundan anime bize ilk etapta pek de ilgi çekici gelmeyebilir. Tabii ki ardından gelen olaylar, söylenen sözler, yapılan hatalar animeye bir derinlik veriyor; fakat izlerken etkilendiğimiz temel şey, olaylar değil animede olan her karakter ile birer empati bağı kuruyor olmamızdır. Dahası son bölümler ile yaralayandan yar olmadığını kavramak izleyiciye gerçek bir ihanet duygusu yaşatır.

Her Şeye önce tek tek bakacak olursak, 300 kiloluk olan ve yaklaŐık 3,5 metre kılıcı ile Guts; aklından önce kılıcına güvenen yakıŐıklı bir beydir. Akıncı birliğinin baŐkanı olan Guts, savaş meydanında 100 adama eŐittir. İnsan öldürmede olan bu üstün baŐarısı onu Şahin Takımı'nın gözde askerlerinden biri yapar. Ayrıca Griffith'in göz bebeği olan Guts neredeyse herkesin derinlikle bağlı olduğu paralı bir askerdir. 21. yüzyılda kılıcı sadece müzelerde sergilenirken gören izleyicilerin, pek aklını kullanmayan paralı bir asker ile empati kurması kulağa gln gelse de izleyicilerin neredeyse hepsinin favorisi namı değer Kara KılıÇ Ustası'dır.

Guts, l bir kadından doĐmuŐtur. Babasını hiÇ görmemiş, Gambino adında bir adam tarafından himaye altına alınıp büyütülmüŐtür. Gambino'ya tüm el ayak iŐlerinde yardım edip tek istediğinin sevgi olduğunu gösteren Guts sürekli "lanetli" olmakla yargılanmıŐtır. Babası ile yolunu ayırdıktan sonra hiÇ sevilmemiŐ olmanın hissettirdiği kalp kırıklığı ile hayatına bir Şekilde devam etmek zorunda kalmıŐtır. Guts'ın başta gösterdiği öfkeli halleri, John Steinbeck'in "Bir ocuğun en büyük korkusu sevilmemek, en çok korktuğu cehennem reddedilmektir." sözlerini çok anımsatır nk; Guts hem hiÇ kimse tarafından sevilmemiŐ hem de Gambino'ya gösterdiği ilgi ve sevgisinin reddedilmesine tanıklık etmiştir. Şahin Takımı'na ilk katılığında, takım ile arasındaki duvar zamanla yıkılıvermesi gerekse bile ilk günkü gibi sapasağlam bir Şekilde durur. Kazandıkları ilk zaferin ardından Guts, takımdan uzakta oturup çayırlara bakar. Sevdikleri tarafından yeterince sevilmemeye, insanı sahiden de zor sevilir biri kılıyor. O sırada hala Gambino'nun hayaleti ile baŐ ediyor olması ve grubun ona hala uzak olması düŐüncelerimizi destekler nitelikte. Bu duyguları ta ki günün birinde Zodd adında bir Őeytanla teke tek savaŐırken Griffith'in canı pahasına onu korumaya çalıŐtıĐı ana kadar devam eder. O andan itibaren Griffith Guts'ın gözünde sadece ilahi bir komutan değil, ona sevgisini sunmuŐ bir arkadaşı haline gelir. SonuÇta artık onu seven biri vardır.

Öte tarafta, usta bir manipülatör ve takımdaki herkesin derinden bir saygı ile sevdiği bir lider durur: Griffith. Boynunda Behelit adında küçükken yaşlı bir falcı kadının verdiği kolyeyi taşır. Şeytan anlamına gelen Behelit taşları, gücü ve ne işe yaradığı tam olarak bilinmeyen keşfedilmemiş taşlar olarak geçmektedir. Yaşadığı fakir çocukluk yıllarına rağmen gözü hep en yükseklerde olan Griffith, bir kale kazanıp orada kendi krallığını kurmak ister. İş yaptığı bazı krallıklar Griffith'e orda onlarla kalmasını, bazıları ise onu asillığe yükseltebileceğini söyler. Hatta bir vekil onu şahsi yardımcısı olması için ikna etmeye çalışır. Fakat Griffith, "İnsanların olmamızı istediği kişi değiliz, olmaya çalıştığımız kişiyiz." mottosunu kullanarak kendi hedeflerinin peşinden koşar. Hayallerine giden yolda kestirme bir yol olan prenses Charlotte, Guts ve takımı ile olan bağının ne kadar özel olduğunu söylerken, Griffith ona bel bağlayan ve seven takımının kaleye giden bir yol olarak gördüğünü söyler. Bu sözler 'İnsanın kullandığı ilk alet başka bir insandır.' lafının güzel bir örneğidir. Bunları duyan Guts, kandırılmış olmanın derin hüznü içerisinde kaybolup gider ve kendine yeni bir yol çizmek için Şahin Takımı'ndan ayrılır. Guts'ın gidişinden sonra Kral, Griffith'i hain damgası vurarak hapse attırır. Bir yıl sonra Griffith'ye bir şekilde ulaşan Guts, onu hapishanenin ışık almayan köhne bir köşesinde yarı ölü bir şekilde bulur. Griffith öylece yerde uzanmışken kafasında dönen Baudelaire'nin terk edilmiş, yalnız ve lanetlenmiş olmasıdır. Peki şeytan da onun gibi değil mi? Terk edilmiş, yalnız ve lanetlenmiştir. Griffith ve şeytan gerçekten benzerdir. Her ikisi de sözlerinin cezalarını yaşar. Animenin sonraki bölümlerinde gördüğümüz sahneler ise bizi şok eder niteliktedir. Mecaz olarak şeytana benzerliği ile Griffith, aslında gerçekten de Behelit taşı kullanarak iblis olarak yeniden doğar.

İslam dininde nerdeyse melek mertebesinde olan iblisin kötülüğün kurucusu olan şeytana dönüşmesi, Griffith'in ilah olarak görünmesinden iblis olarak ete kemiğe bürünmesi... Aralarındaki bu paralellik şok edici bir güzellikte animeye yansıtılmıştır. Ayrıca, Griffith'in tüm kötü özelliklerine rağmen bu kadar güzel görünmesi Yunan mitolojisinden yaşayan sirenlere benzer. Güzel ama aldaticıdır.

Animeyi izlerken Guts ile empati kurmamak ve son sahnede en az onun kadar hayal kırıklığına uğramamak nerdeyse imkansız bir duygudur. Guts'ın kasap gibi insan kestiği, sırf lideri istediği için küçücük bir çocuğu öldürdüğü gerçektir. Aynı şekilde Casca'ya sırf kadın diye türlü cinsiyetçi imalarda bulunduğu da. En önemlisi ise daha küçükken ona bakan Gambino'yu öldürmesi de. Fakat Griffith'in -tek arkadaşının- onu sevmediğini öğrenir. Sevgiyi başka yerde arar, Casca'nın onu sevmesi için her şeyi yapar. Aldığı tek geri dönüş ise tokat gibi bir hayır olur. Hepsinin üstüne tam Casca Griffith'i unutup Guts'ı sevmeye başladığında, Griffith'in onun gözlerinin içine baka baka Casca ile beraber olması, Guts'a yapılan en büyük ihanetlerden biridir.

Bu sahne ile birlikte Griffith, Guts'ı hiçbir zaman arkadaş olarak görmediğini ve kendi canı yanarsa Guts'ın bir öneminin kalmayacağını açıkça gösterir. Diğer bir açıdan bakıldığında, Griffith, hayalleri uğruna hayatını koyduğu bu kumarın kaybedeni olmak istemez. Kendini adadığı bu yolda, kurban verdiklerinden çok kendini kurban eden kuzu görünümlü bir kurttur. İşin kötü tarafı, kuzu gibi görünmek onun tercihi bile değildir. Sırf istediğine ulaşabilmek için çok şeye evet diyen, lafları yiyip yutan yine kendisidir. Ayrıca Behelit taşı ona henüz küçükken bahşedilmiş bir kolyedir. En nihayetinde kader, onun seçtiği değil, içine hapsedildiği ve en iyisini yapmak istediği bir hayata mahkum etmiştir. Verilenle yetinmemek ve daha fazlasını istemek, onu tümüyle kötü yapmamaktadır. Aksine, yaşam denilen bu oyunda onu hırslı ve iyi bir oyuncu yapar.

Birbirinden çok farklı iki karakteri bu kadar iyi anlamak ve her biri için üzölmek, animenin en can alıcı özelliklerinden biridir. Kim daha çok darbe aldı veya kim daha çok seviliyor, ölçülemez belki ama bu hikâyenin muhteşem bir öykü olduğu su götürmez bir gerçektir. Şeytanların, kanın, arkadaşlığın, sevginin ve ihanetin zirvesi olan bu animeyi, mangası ile okumanızı ve izlemenizi şiddetle tavsiye ediyorum.

Kayıp Şehri

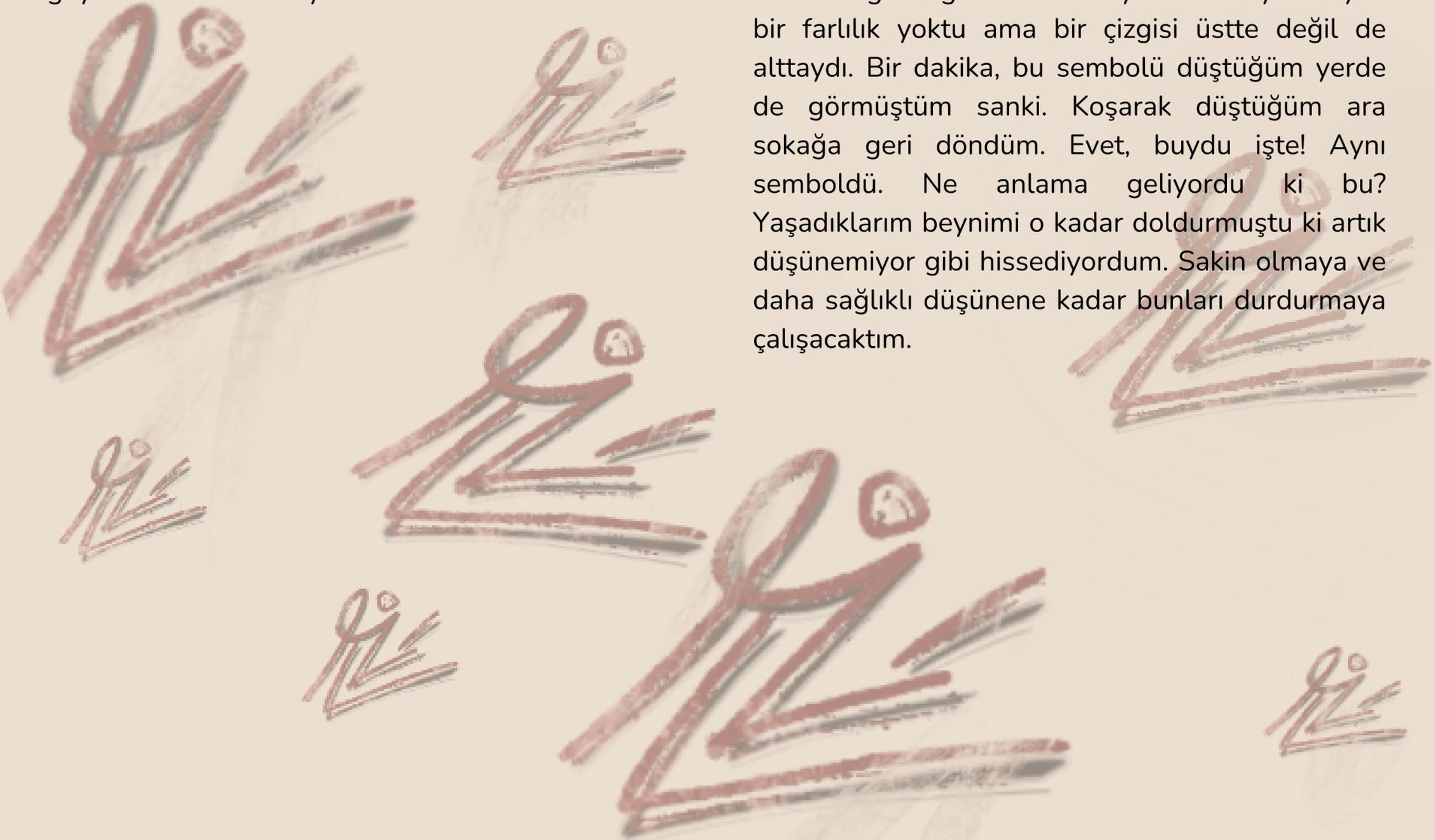
Nisa Kitapçı

Her şehirde ufak çaplı tuhaf şeyler olurdu. Siber kapkaç, ansız kayıplar, cisim değiştiren dolandırıcılar ve daha fazlası. Ama bizim şehrimizde daha farklı bir tuhafılık vardı. Şehirler arası yolda garip bir noktaydı bu. O noktadan geçen bazı araçlar kayboluyordu ve hemen sonrasında kaybolan araç aynı noktaya gökyüzünden düşüp hurdaya dönüyordu ama aracın içindeki insanlar ya da herhangi canlı bir varlığın izi bulunamıyordu. Aynı şekilde burada birkaç araçsız insan ve hayvan da kaybolmuştu. Ben de bu olayı araştırmak için o noktaya gitmiştim. Çok meraklı bir arkadaşım Chloe de peşime takılmıştı. Her şeyi şakaya vuran biriydi, çoğu şeyi şakaya vurarak olayları kendi içinde aşmaya çalışırdı ve bu hareketi bir alışkanlık haline gelmişti artık. Tek başıma gitmenin iyi olmayabileceğini düşünerek gelmesine izin vermiştim.

Bölgeye vardığımızda, olayların gerçekleştiği alana gidip yeri incelemeye koyuldum. Çömeli dikkatlice gözlerimi herhangi bir farklılık için yerde gezdiriyordum ki Chloe, sinsice yaklaşmış tam o bölgeye tükürdü. Ben incelemeye devam ederken, tepemden bir tükürük şak diye kafama yapıştı. Ben şaşkınlıkla etrafa bakarken kıs kıs gülen Chloe'yi gördüm. Yüz ifadem şaşkın bir halden kızgın bir ifadeye bürünmüştü. "Ne yapıyorsun sen? Burada ciddi bir şey yapıyoruz." diye sinirle söylediğim cümle üzerine, gülümsemesi daha alaycı bir ifade aldı. "Gerçek olup olmadığını test etmiş olduk işte, niye bu kadar gerginsin ki?" dedi gevşek bir tavırla. Bu tavırla daha da sinirlendim ve bir hışımla ayağa kalktım. Çok ani ayağa kalmış olacağım ki başım döndü ve dengemi kaybettim. Chloe'nin koluna tutunmaya fırsat bile bulamadan yana doğru devrildim. Sert bir zemine düşmeyi beklerken bir anda aşağıdan yukarı doğru esen bir rüzgâr ile karşılaştım. Etrafa dikkatlice baktığımda gördüklerimi algılamakta zorlandım. Aşağı düşerken farklı mekânları katman katman izliyordum. Aynı bir binanın katları gibi her düşüşüm devam ederken bambaşka bir daireyi görüyor gibiydim. Ama garip bir şekilde Chloe'nin endişeyle adımı seslenişini yankılı ve tuhaf bir tonda duyabiliyordum.

Düşüşüm son bulduğunda kendimi tamamen yabancı bir yerde buldum. O ara sokağa düştüğümde kumlu zemin bacağımı sıyırmişti. Bu dar sokağın azıcık ilerisinde insanlar caddede dolaşıyordu. Ne yapmalıydım ki şimdi? Acaba Chloe ne yapıyordu? Ona bir şey olmuş muydu? Kafam allak bullak olmuştu. Sakince düşünmeye çalıştım. Böyle bir durumda yapılabilecek en mantıklı şey nerede olduğum hakkında bilgi toplamaya çalışmaktı. Her ne kadar durumun kendisi mantıksız olsa da... Cadde'ye çıktığımda garip bir şey fark ettim. İnsanlar... Biraz tuhaftı. Yüzleri uykudaki insanları andırıyordu. Sanki hipnoz olmuş gibi hareketleri sistematikti. Dümdüz önlerine bakarak yürüyorlardı, bazıları ise garip bir tepkisizlikle gündelik işlerini hallediyordu. Bir an içimde bir endişe belirdi. Acaba ben de etkilenmiş miydim bu durumdan? Yok canım, ben kendimi gayet normal hissediyordum.

Bu tuhaflığı anlayabilme umuduyla çaresizce caddede ilerlemeye başladım. Adımlarımı bir gümbürtü sesi durdurdu. Hemen gürültünün geldiği yere doğru yürüdüm. Bir grup insan kafalarını duvara vuruyordu. Kafalarını vurdukları duvarı biraz daha incelediğimde garip bir simge gördüm. Kafalarını vurdukça kırmızı sembol duvara bulaşan kanlarla kayboluyordu. Ama gürültünün asıl sebebi bu değildi. Yanlarında hurdaya dönmüş bir araç ve içinde baygın yatan insanlar vardı. Ö-ölmüşlerdi. Bu görüntü karşısında bacaklarımın titremesine engel olamadım. Niye kime bir şey yapmıyordu? Arabanın yanındaki grup, duvardaki sembol kandan görülmeyecek hale gelince durmuştu. Sonra da öylece yürüyüp gitmişlerdi. Kafalarından akıp giden kanla hiçbir şey olmamış gibi gidiyorlardı. Şaşkınlıkla gidişlerini izlerken gözlerim başka bir sembole takılmıştı. Bu sembol az önce gördüğümünden farklıydı. Yani öyle büyük bir farklılık yoktu ama bir çizgisi üstte değil de alttaydı. Bir dakika, bu sembolü düştüğüm yerde de görmüştüm sanki. Koşarak düştüğüm ara sokağa geri döndüm. Evet, buydu işte! Aynı semboldü. Ne anlama geliyordu ki bu? Yaşadıklarım beynimi o kadar doldurmuştu ki artık düşünemiyor gibi hissediyordum. Sakin olmaya ve daha sağlıklı düşünene kadar bunları durdurmaya çalışacaktım.

Tekrar caddeye çıkıp sadece etrafı incelemeye başladım. Bir 5 dakika kadar yürümüşüm ve etrafta o sembollerden en az 3-4 tane saymışım. Delirecektim. Neydi bunlar? İçimdeki daralma hissi de gittikçe büyüyordu. Hava artık kararmıştı. Nerede uyuyacaktım ben? Böyle bir durumda uykuyu düşünmek saçma geliyor olabilir fakat uyumazsam enerjimi toparlayamayacaktım. Enerjimi toparlayamazsam bu saçma işin içinden çıkabileceğimi sanmıyordum. Uyuşuk ve umutsuz bir şekilde ayaklarımı sürürken ilerdeki ara sokaktan bir hırlama duydum. Korkudan dizlerim kitlendi. Gözlerimi oraya dikip nefesimi tuttum. Karanlık sokaktan yavaş yavaş bir varlık geliyordu. Karanlıktan dolayı ne olduğunu kestiremiyordum. Daha fazla ayakta duramayıp korkuyla dizlerimin üstüne yığıldım. Gözlerimi sıkı sıkı kapatmışım. Hırlama daha da yaklaşmış bir anda kesildi. Elimde ıslak bir dil hissettim. İnerler gibi bir ses duyduğumda tereddütle gözlerimi araladım. Yüzümün dibinde tüylü bir surat görünce istemsizce irkildim. Bir köpekti bu! Deli gibi atan kalbim biraz sakinleşmişti. Elimi kafasına koyup nazikçe okşadım. “Ne yapıyorsun burada?” Bu soruyla sanki dert yanar gibi daha çok inlemeye başladı. Nedense burada hayvan göreceğimi hiç düşünmemiştim. Acaba o da benim gibi kendisini bir anda burada mı bulmuştu? Köpekçik insan olduğuma inanmamış gibi sürekli beni kokluyordu. Belki de bu yüzden ilk başta hırlamıştı. Beni bu şehirdeki tuhaf insanlardan biri sanmıştı. Yalan söyleyemem bu köpekçikle karşılaştığıma ben de çok sevinmişim. Etraftaki onlarca dalgın görünüşlü insanın arasında böyle bir arkadaş bulmak içimdeki huzursuzluğu bir nebze azaltmıştı.

Ayağa kalkıp rahat bir yer aramaya koyuldum. Bu köpekçikle uyuyabilirdim sanırım. Bir yabancı gördüğünde nasıl hırladığına bakılırsa onunla güvende olabilirdim. Sonunda nispeten uyumaya uygun bir yer bulmuşum. Yere uzandığımda yanıma gelip kıvrıldı. Bir kolumu ona sarıp gözlerimi kapattım. Biraz zorlansam da bir süre sonra uykuya daldım.

Sonunda uyumayı başarabilmişken bir hırlama kulaklarıma ilişti. Gözlerimi zar zor açtığımda köpekçik yanımda yoktu. Hırlamanın geldiği yöne gözlerimi doğrulttum. Köpekçik gergin bir şekilde gözlerini karşısına dikmiş tehditkâr sesler çıkarıyordu. Karşısında duran ise hipnotize olmuş insanlardan biriydi. Bakışlarını köpekçikten çekip benim gözlerime sabitledi. Kılını bile kıpırdatmadan bana bakıyordu. Gözlerimi gözlerinden ayıramıyordum. Sanki gittikçe uyuşuyor gibiydim. Kafamın içindeki düşünceler yavaş yavaş kayboluyordu. Köpekçik ceketimi ağzıyla çekiştirdiğinde gözlerimi kırıştırdım köpekçiğe odaklandım. Ne yapmıştı bana bu varlık? Sanki beynimin içi tamamen boşalır gibi olmuştu. Bir ürperti üzerimden geldi geçti. Kafamı çevirip adama korkuyla baktım. Artık boşluğa doğru uyuşuk bir edayla bakıyordu. Hemen ayaklandım ve köpekçiği de arkama alıp geri geri yürümeye çalıştım.

Titreklğim adımlarımı zorlaştırıyordu. Öylece boşluğa diktiği gözleriyle üzerimize doğru yürümeye başlamıştı. Gittikçe yaklaşıyordu. İçimden geçen duygular göğsümü sıkıştırıyordu. Adam aniden durdu. Kendimi burada bulduğumdan beri bu insanların sakinliği hep tüylerimi diken diken ediyordu. Tam adamın bana bir şey yapacağını kabullenmişken adımlarını bir asker edasıyla duvara döndürdü. Parmağını duvarın sivri köşesine bastırdı. Parmağından kanlar yere damlamaya başlamıştı. Kanayan işaret parmağını duvara yerleştirip bir şeyler çizmeye başladı. İşini bitirdiği gibi ara sokaktan sakin adımlarla çıkıp gitti. Duvara çizdiği şey her yerde olan o sembolün aynısıydı. Benim buraya düştüğüm yerdeki sembolün aynısı. Bu sembole neden takıntılıydılar? Sembolü daha yakından inceleyecektim ki yukarıdan bir rüzgâr estiğini hissettim. Ayaklarım istemsizce geriledi.

Ben ne olduğunu anlayamadan yukarıdan bir şey düştü. Ağzımdan kaçan ani çığlığa engel olamamıştım. Yerde kıvranan bir insandı bu. Şoku üstümden atmayı başaramadan koşar adımlarla acı içinde kıvranan insanın yanına gittim. “İyi misiniz, beni duyabiliyor musunuz?” Yüzü yere kapanmış bir şekilde kıvrılırken dediğim şeyle duraksadı. Kafasını yerden kaldırıp saçlarının arasından bana şaşkın bir ifadeyle baktı. Şaşırp kalan sadece o değildi. Gözlerim fal taşı gibi açılmıştı. “Chloe! Sen... Nasıl?” Yaşların hızlıca gözlerine dolmasıyla üzerime atlayıp bana sıkı sıkı sarılması bir olmuştu. “Sana bir şey oldu diye çok korktum! Lütfen, beni affet!” hıçkırıklara boğulan sesinden dediklerini zar zor çıkarabilmişim. “ Ben iyiyim. Sakin ol. Asıl sen iyi misin, nasıl geldin buraya?” biraz sakinleştikten sonra gözlerini sildi. “Sen kaybolduktan sonra ne yapacağımı bilemedim. İlk başta eve gittim. Korktum, olanları düşünmemeye çalıştım. Gece uyuyamadım bile.

İlaçla bile zar zor uyudum. Zaten sabah 5’te yatağımdan sıçradım. Tam senin kaybolduğun yere doğru yola çıkmıştım ki... Bir anda... H-hatırlayamıyorum. Bir yerden düşer gibi oldum. Sonra da yere düştüm. Özür dilerim Alex, çok özür dilerim. Ben- ben kaçmak istememişim” Chloe tekrar hıçkırıklara boğulmuştu. Şimdi sinirlenmenin hiçbir anlamı yoktu. Bu yabancı yerde bir tek birbirimize dayanabilirdik. Bir de köpekçik vardı tabi. “Sorun yok, Chloe. Kendini yüklenme. Korkmuş olmalısın.” Başını usulca aşağı yukarı salladı.

Artık buradan nasıl kurtulacağımızı beraber bulacaktık. O sembollerin anlamını artık anlamıştım. Burada çizilen semboller, bizim dünyamızda görünmez bir portal açıyordu. Muhtemelen buraya ilk düşen biz değildik. Sonuçta onlarca insanın gizemli bir şekilde kaybolması bizi o portalı araştırmaya itmişti. Burada olmalıydılar. Biz de onları bulmalıydık. Buradan kurtulmalıydık. Ben, Chloe, köpekçik ve tanımadığımız kayıp insanlar evimize geri dönecektik.

SON

Sihirli Sarmaşık

Ece Mısraklı

Sihirli sarmaşığın umutlu dikenlerinden
Deliliğe uzanan yollarından
Kilitli bir şekilde aynalı odasında
Acılı bir tutsak uzanırdı her şeyden habersiz

Hiç beklemediği bir anda acılı tutsak
Kutudan lanetli ve en çok bilinen o büyüyle
Aldı götürdü onu güzel görünümlü sarmaşık
Güven verdi heybetiyle
Sarıp sarmaladı şefkatiyle
Bir şeyler fısıldadı durdu kulağına yol boyu "korkma" dedi,
yükseliyoruz sonsuzluğa doğru

Ayrılığın efsane olarak bilindiği
Sevginin şarkılar söylediği
Aşkın hüküm sürdüğü
Diyarların üstünden uçup durdular

Günlerce süzöldüler
Acıktılar aşkla doydular.
Susadılar, birbirlerine dokundular
Yankılandı kahkahaları tatlı tatlı
Azaldı acıları kapandı yaraları

Sihirli Sarmaşık

Sonra günlerin birinde
Acılı tusak ve sarmaşık
Süzülürken, büyülü şekilde
Hiçbir şey zarar veremez sandılar kendilerine

Bozuldu fakat bozulmaz sanılan o büyü
Efsane sanılan hakikat
Önlerinde durdu
Ayrılık sarmaşığı uzaklara savurdu
Yer sallandı, gök yarıldı
Çığlık çığlığa kaçıştı sevgi, mutluluk ağladı

Son kez baktığından habersiz
Baktı sarmaşığa acılı tutsak
Kahkahalar vardı zamanın birinde
Sahte incelik eşlik etti bu sefer
Gerçeklik yalanın koynuna sokuldu
Ayrılık acımasızlığıyla her şeyi susturdu

Ağlayarak çarpa çarpa
Usul usul süzüldü acılı tutsak
Sarmaşıktan aldığı umut dikenini ile
Kanayacağını bile bile
Özenle çıkarıldığı o aynalı odaya
Pervasızca konuldu.

PACES '24

NATURE

Grass Analogy in Nuri Bilge
Ceylan's About Dry Grasses and
Walt Whitman's Leaves of Grass

Avni Turan 23

Nature and Women in Emily
Dickinson's Poetry: Ecofeminist
Perspective

Öykü Pirim 37

The Daughter of Nature:
Ecofeminist Interpretations on
Kate Chopin's "The Awakening"

Özge Cedit 24

Mourning with/in Nature:
Ecological Disasters and
Ecological Grief in Doris
Lessing's Mara and Dann

Berivan Ayık 45

The Personification of Destiny:
Function of Witches in Macbeth

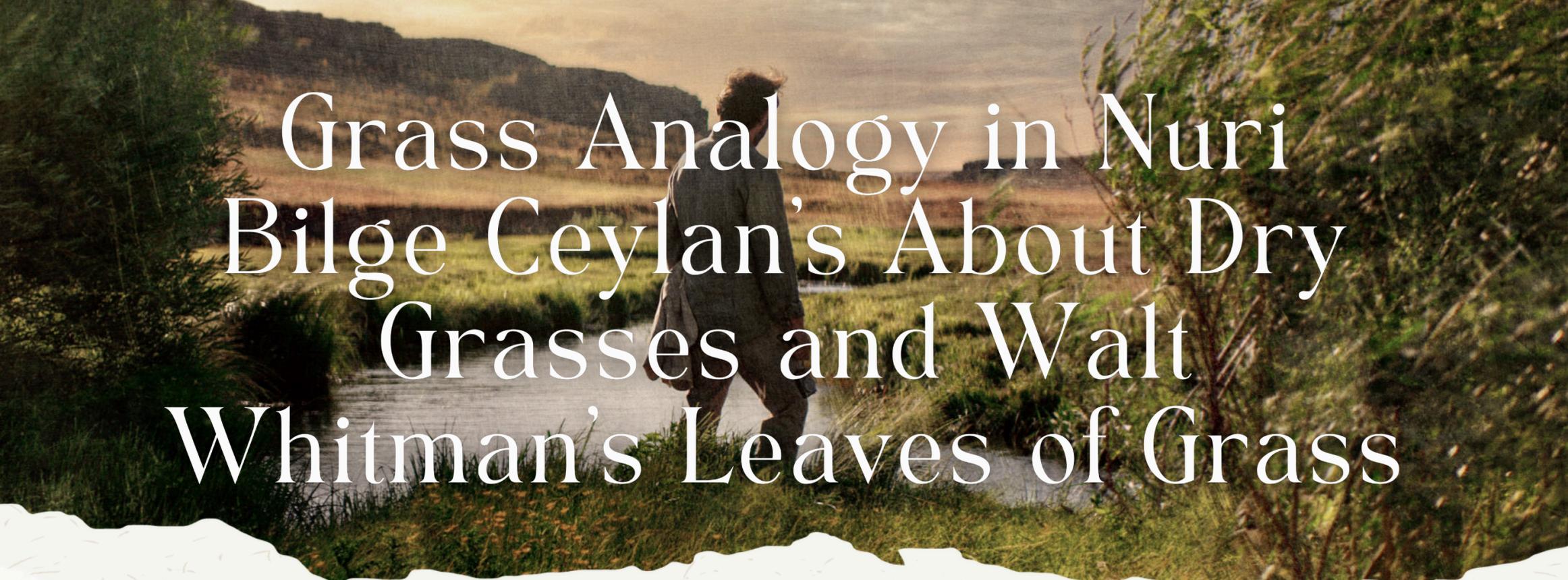

Esra Özkal 30

Türk Mitolojisinde Hayat
Ağacının Önemi

Şevval Nur Demirci 51

Grass Analogy in Nuri Bilge Ceylan's *About Dry Grasses* and Walt Whitman's *Leaves of Grass*

Abstract

“These nameless, worthless grasses that nobody cares about ... seemed important to me for the first time”. In Nuri Bilge Ceylan's *About Dry Grasses*, it can be seen that the main character, near the movie's end, makes a comparison between Anatolian people and dry grasses as he climbs a hill. The reason behind this is that he calls to mind their distressed and rough lives, thus he tries to depict them with the example of downtrodden grass. Differently, it can be asserted that Walt Whitman uses the same analogy in his poem *Song of Myself*, from his poetry collection *Leaves of Grass*. He states in his poem that every individual plays a part in the system of nature and that their energy in the universe never exterminates. When their body dies, they turn into grass and contribute to nature. Even though it can be seen that, in his poem, the grass has some connotations regarding death, he also depicts it with an indication of new life: “Or I guess the grass is itself a child, the produced babe of the vegetation” (Whitman, 7), signifying the renewal of life in nature. Even though Ceylan and Whitman use the same analogy in their works, they approach the matter with different perspectives. Ceylan uses it as an image to describe the tough life of Anatolian people, while Whitman uses it to exemplify the regenerative cycle of nature.

Keywords: *About Dry Grasses, Leaves of Grass, Nuri Bilge Ceylan, Walt Whitman, Song of Myself*

Avni TURAN

The Daughter of Nature: Ecofeminist Interpretations on Kate Chopin's "The Awakening"

Introduction

The importance of nature has become more evident due to the many disasters that have impacted humanity. World wars and reliance on nuclear energy underline the view that human activity is directly responsible for much of the destruction and risk of extinction. Indeed, the environmentalist paradigm has led to a spectrum of perspectives and theoretical frameworks. Among these, ecofeminism is an activist and scholarly movement that synthesizes principles from ecology and feminism. It seeks to clarify the interconnectedness between environmental degradation and the subjugation of women. In this context, Kate Chopin's "The Awakening" provides an effective basis for analysis. This literary work is distinguished for its timeless value, engaging readers with its in-depth analysis of gender relations and cultural norms. Chopin's character Edna Pontellier is a woman limited by society's expectations, who stands out from her contemporaries who adhere to conventional femininity.

Literature Review

The term “ecofeminism” was initially coined by French feminist Françoise d’Eaubonne (1974) in her work *Feminism or Death* (*Le féminisme ou la mort*). Before the emergence of ecofeminism as a formal concept, numerous feminist writers, including Simone de Beauvoir, had already explained the perception nature and women as “others.” This perspective laid the foundation for ecofeminist discourse, which has since become a prominent theme across diverse literary genres, including poetry, novels, and academic writing. Karen Warren (1997), for instance, investigated the connection of feminism and environmental concerns in her significant book *Ecofeminism: Women, Culture, and Nature*. Warren argued that there is a substantial connection between the domination of women and the exploitation of nature, arguing for a deeper understanding of these interconnected issues. Therefore, the ecofeminist movement promotes the idea that ecological problems are closely linked to feminist concerns. Within this framework, ecofeminists draw a clear link between the treatment of women and the treatment of nature, implying that both are subject to attempts at control by dominant social systems.

.....

As Plumwood claims, “[b]oth have been valued either entirely or mainly in terms of their usefulness to others (e.g. to males in the case of women and to humans in the case of nature)” (120). However, there are many different viewpoints and discussions within ecofeminism. Despite these differences, promoting a more equal and harmonious coexistence between people and the natural environment is at the core of ecofeminism. The differences in ecofeminist viewpoints can be divided into distinct schools of thought: cultural, socialist, and liberal ecofeminism. Cultural ecofeminism suggests that the connection between women and nature is rooted in biological and spiritual dimensions rather than solely historical factors. From this standpoint, women are perceived to experience the impacts of environmental degradation more intimately, leading to a focus on exploring alternative solutions that address the interconnected well-being of women and the natural world.

In addition, Ling points out “[e]cofeminism also considers nature and women are the products of social culture construction. Cultural Feminism is the first theoretical school that concerns about environmental pollution” (105). Instead of focusing on the spiritual or natural connection that exists between women and nature, socialist or social ecofeminism emphasizes the connection between the exploitation of nature by capitalist patriarchal production systems and the oppression of women within patriarchal structures. Viewing both nature and women as exploitable resources subject to commodification represents a significant critique within socialist ecofeminism, highlighting the need for transformative change in these perspectives. Similarly, liberal ecofeminism adopts a reformist approach aimed at improving human-nature relations through the implementation of new laws and regulations within existing governmental frameworks. Ecofeminism has gained significant scholarly interest across diverse fields, particularly with the widespread use of the internet enabling broader dissemination of ecofeminist concepts. In this respect, this paper delves into *The Awakening* by Kate Chopin from an ecofeminist perspective. In the framework of ecological consciousness, it aims to investigate how Chopin's depiction of the protagonist's approach towards self-discovery and societal resistance combines with feminist concerns regarding the environment.

Analysis

Kate Chopin's novel *The Awakening*, published in 1899, depicts the story of Edna Pontellier, who has a profound awakening to her own passions and struggles for independence. This story is a significant representation of feminist ideas, demonstrating Edna's brave disobedience of conventional standards and her journey to liberation from patriarchal oppression. Importantly, the work creates a lasting impact by presenting a strong woman who investigates and liberates herself from society's expectations, finding peace and empowerment through a deeper connection with nature. The structural organization distinguishes two major themes in Kate Chopin's *The Awakening* analysis: first, an investigation into the relationship between environmental degradation and women's marginalization within patriarchal societal frameworks; and second, an exploration of the spiritual connection that exists between women and the natural world, guided by the protagonist's journey of self-discovery.

First of all, various individuals throughout the novel emphasize Edna Pontellier's nonconformity to typical motherhood norms, particularly her husband, who continuously implies her deviance from the societal norm of becoming a "mother-woman." Leonce Pontellier's view of his wife as a possession emphasizes the commodification of women, which is similar to the exploitation of nature as a resource for human consumption. He is "looking at his wife as one looks at a valuable piece of personal property which has suffered some damage." (7) This comparison exemplifies an overall societal pattern in which women and nature are objectified and valued simply for their utility. This situation represents an imbalance in which nature, like women, tends to be ignored until human purposes and interests are at stake, rather than being essentially valued in its own right. He promotes the idea that "[i]f it was not a mother's place to look after children, whose on earth was it?" (10) The notion of Leonce Pontellier's desire for his wife to be a devoted mother and dependent wife is linked to the greater human tendency to perceive nature solely as a means of consumption, resulting in widespread environmental devastation. This anthropocentric attitude, which is based on a belief in human superiority, leads to acts like abusing animals and constant pollution. As a result, humans assert their right to destroy nature, often disregarding its underlying value and interdependence. In certain parts of the book, the author explains this concept by giving some hints. For instance, Leonce Pontellier, as a physician, implies to his colleague that his wife has mental problems and criticizes her for not conforming to the so-called traditional ideals of womanhood. He denounces his wife by stating that "[s]he's got some sort of notion in her head concerning the eternal rights of women..." (70) This event reflects a broader societal tendency to overlook nature's dual impacts on humans—both constructive and destructive. Instead, human interactions with nature often prioritize exploitation driven by personal interests and economic motives, viewing nature primarily as a consumable resource and neglecting its intrinsic value and complexity. From an ecofeminist perspective, women's marginalization parallels social disregard for nature, emphasizing women's difficulties as connected with their relationship to nature and perceived otherness.

Furthermore, as Edna begins to recognize her innate worth as a human being, her perspective on nature undergoes a transformation. This idea is reflected to the reader as “Mrs. Pontellier was beginning to realize her position in the universe as a human being, and to recognize her relations as an individual to the world within and about her.” (17) Edna begins to recognize herself not solely as a woman and mother defined by societal expectations, but as an individual with dreams, goals, and distinct interests, despite facing rejection from her friends and husband. Through this realization, Edna acknowledges that she is not someone willing to sacrifice herself just for the sake of her children or husband. She fosters that desire with the striking explanation that “I would give up the unessential; I would give my money, I would give my life for my children; but I wouldn’t give myself.” (52) This idea caused Edna to withdraw inward, seeking peace and self-realization through a stronger connection to nature. As she detached herself from her husband, nature provided Edna with a sense of awareness and spiritual unity that she could no longer find in her domestic life. This exemplifies the deep spiritual relationship between women and nature, evoking empathy, protection, and regard for the natural world. Such parallels may encourage women to establish a connection with nature and foster a commitment to its preservation and respect. Furthermore, it is apparent to the reader that Edna seems to have a deep affinity for the sea, a representation of the natural image. Edna's first anxiety about the sea is similar to her fear of fully embracing freedom, but her first swim coincides with her “awakening” to her complex inner world. From that point, the sea becomes Edna's means of escaping from the outside world to the inner psyche. The sea is a source of enlightenment, and the voice of the sea speaks to the soul with its seductive voice and sensuous touch awakening Edna’s sensual instincts and stimulating her deep thoughts. (18) The dangerous side of the sea symbolizes the social obstacles and barriers Edna faces. In this way, Chopin shows the reader the relationship between nature and women by symbolizing all the obstacles and prejudices experienced by the protagonist and the moment of awakening she experiences at the end with the sea. Edna's story, in my opinion, ends in success as “[s]he felt like some new-born creature, opening its eyes in a familiar world that it had never known.” (120). Edna's death represents her rebellion because Edna refuses to sacrifice herself, devoted neither to her children nor to her beloved, Robert Lebrun. In a manner, death here represents Edna's dignity and liberation, rather than running away and giving up. Edna's death can be perceived as woman’s challenge in their desire for self-expression and emancipation in a patriarchal society. From an ecofeminist perspective, Edna's death emphasizes her relationship to nature.

Edna's attraction to and mysterious interaction with the sea exemplifies the innate connection between nature and women. Her death can be regarded as the regaining or unifying of this bond with nature.

Conclusion

In conclusion, ecofeminism is a theory that incorporates various ideas, and examining literary works that connect ecology and feminism may allow us to see nature differently as people who are not in a central position. The relationship between women's experiences and the environmental difficulties they face not only strengthens their empathy but also develops a sense of unity. As a result, such inquiries have great significance in raising societal awareness. In this way, literary works have the potential to be effective mediators for digging into the depths of the subconscious by evoking sensory and emotional responses that highlight environmental issues and concerns.

Özge CEDIT

Çanakkale Onsekiz Mart University,
Batı Dili ve Edebiyatı

ozgecedit@gmail.com

The Personification of Destiny: Function of Witches in Macbeth

The roots of drama take back to many centuries ago. Theatre plays emerged in Greece during the 6th century BC. Early performances were religious rituals that people performed to honour Dionysus, the god of wine and fertility, and thank to him for the harvest. Later, playwrights started to write formal, scripted plays to tell stories to a larger audience. One of those playwrights is William Shakespeare who is known as a prominent literary figure who lived in the Elizabethan England Age which is known as a “golden age” for literature canon.

It is known that Shakespeare was quite familiar with the Greek tradition, philosophy, literature, and especially Classical plays. He used universal themes as well as similar tragic forms, style, and structure in his plays. Also, he used mythological references to point to cultural influence and show symbols and allegories. In this aspect, lots of Greek mythology and also Greek tragedy references are seen in his works, especially in one of his well-known tragedies, *Macbeth*.

Being performed for the first time around 1606, during the reign of King James I of England, *Macbeth* presents the audience with a tragic hero's story followed by his tragic downfall, hamartia, as a consequence of his greed, hubris, and extreme ambition. Although the audience sees Macbeth and his wife, Lady Macbeth, at the centre of the play, there are other important characters that draw the audience's attention: Witches who are also known as the "Weird Sisters".

Macbeth starts with a scene of the witches and gives us a glimpse of how essential their existence is in the play. They are portrayed as supernatural beings manipulating the people's actions, interfering in their affairs, and *holding the power of their destiny*. In *Macbeth*, the witches prophesy the fate that *Macbeth* and Banquo are about to come across.

In the first scene of the play, the first characters we come across are the witches. The first witch says,

When shall we three meet again?
In thunder, lightning, or in rain?

(Act 1, Scene 1)

From these lines, it can be understood that the audience is about to dive into a complicated story, and in the other scenes throughout the whole play, it is seen that witches play a very significant role: Narrator. As it is stated before, Shakespeare was influenced by Greek tragedies and reflected this impact in his plays as well. As it is known, in Greek tragedies, there is a quite important character: The chorus who is the storyteller of the play; it narrates the story, interprets the events, and accompanies the audience throughout the whole story. At this point, those three witches in Macbeth exactly play the same role just like the chorus. It can be said that there is a parallelism between their functions and the chorus's function; they are the modernised version of Greek tragedies' chorus.

At the end of the first scene, the audience comes across the most important and one of the recurring lines in the play,

Fair is foul, and foul is fair

(Act 1, Scene 1)

The fact that another version of these words will be said later by Macbeth himself, ["So foul and fair a day I have not seen" (Act 1, Scene 3)] gives us a glimpse about how the witches hold the power of his destiny throughout the whole play and how there is an unconscious connection between them.

As well as narrating the story and manipulating the characters through certain actions, witches have also another function, giving the prophecies. In Act 1, Scene 3, witches greet Macbeth and Banquo and say respectively,

All hail, Macbeth! Hail to thee, Thane of Glamis!

(...)

All hail, Macbeth! Hail to thee, Thane of Cawdor!

(...)

All hail, Macbeth, that shalt be king hereafter!

(Act 1, Scene 3)

In *Macbeth*, William Shakespeare introduces the audience to an essential character from Greek mythology, and the most important one related to witchcraft: Hecate. Hecate, in Greek mythology, is the goddess of witchcraft and is also associated with night, light, magic, the Moon, and crossroads. It is said that Hecate is usually seen at night at the crossroads, and she protects these liminal spaces where paths and choices are made. She represents a kind of protector/guardian role in that sense.

In Act 3, Scene 5, Hecate scolds the other three witches for involving the affair of Macbeth without permission from her. The first line of the scene is said by the first witch,

Why, how now, Hecate! You look angerly.

Hecate scolds them and says,

How did you dare

To trade and traffic with Macbeth

In riddles and affairs of death

(Act 3, Scene 5)

Another important point can also be understood from these lines. Hecate, as a protector and guardian of witchcraft, clearly states that involving another person's destiny and giving prophecies recklessly are extremely dangerous. In the last lines of her monologue, she says,

He shall spurn fate, scorn death, and bear
He hopes 'bove wisdom, grace and fear:
And you all know, security
Is mortals' chiefest enemy

(Act 3, Scene 5)

It is seen that these lines said by Hecate, foreshadow Macbeth's tragic downfall (as a tragic hero) because of his hubris and ambition.

Throughout the whole play, witches pull the strings of destiny and change the direction of the story by leading other characters as well. However, it is seen that Banquo keeps himself away from the effects of the witches' prophecies. Macbeth, on the other hand, starts to get caught by the witches' words' influence on him and he is getting closer to being a tragic victim step by step. After he is affected by the witches' prophecies, Macbeth wants to learn more about his fate and questions the witches about it. In Act 4, Scene 1, when Macbeth is on the way to the witches, the second witch says,

Something wicked this way comes.

(Act 4, Scene 1)

It can be understood from this line that Macbeth starts to get involved in the framework of wickedness and being a trickster, at that point, he becomes the fourth witch gradually.

After hearing the witches' prophecies, Macbeth descends, and his ambition rises, and he feels more fearless at that point. In Act 4, Scene 1, Witches say their apparitions respectively,

Macbeth! Macbeth! Macbeth! Beware Macduff!
Beware the Thane of Fife! Dismiss me. Enough.
(...)

Be bloody, bold, and resolute. Laugh to scorn
The power of man, for none of woman born
Shall harm Macbeth.
(...)

Macbeth shall never vanquished be until
Great Birnam Wood to high Dunsinane Hill
Shall come against him.

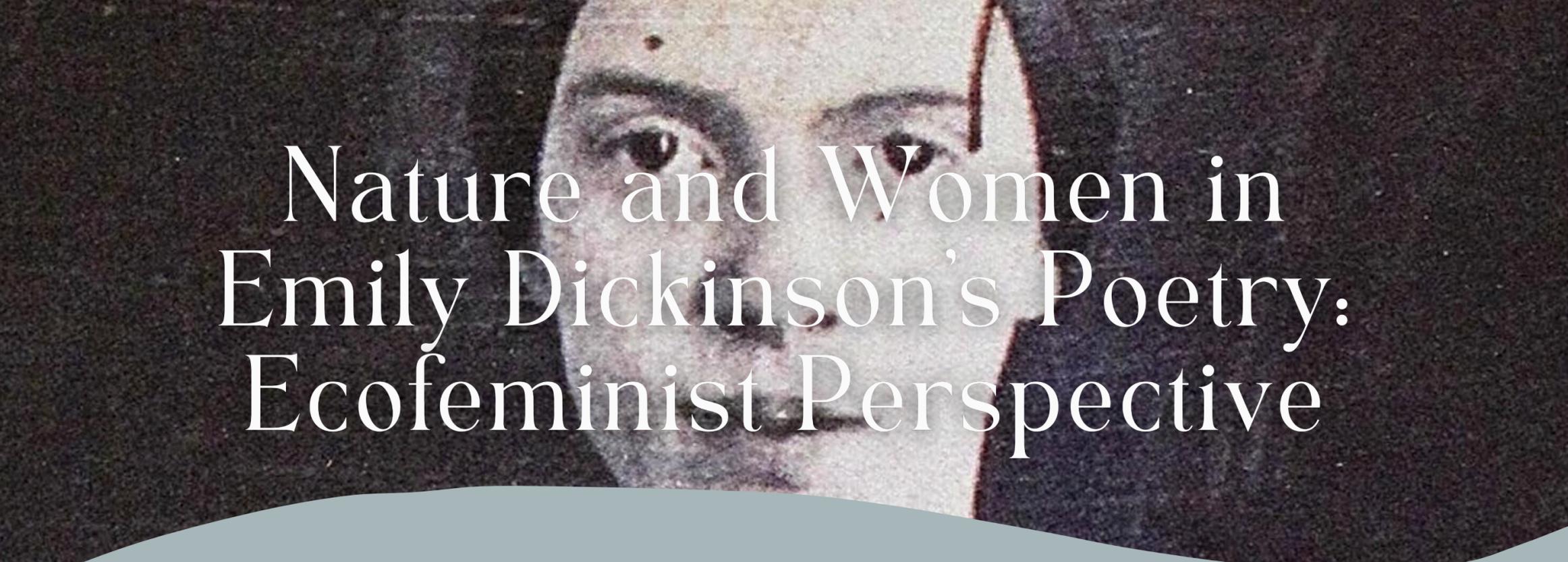
(Act 4, Scene 1)

As well as Hecate, another Greek mythological reference can be claimed about these three witches: the Fates. In Greek mythology, the Fates were three goddesses controlling of destiny of mortals, just like Shakespeare's version of three witches. They control other characters' futures, and destinies just like Shakespeare's witches saying prophecies about quite important points that will affect and control our characters' destinies. They play a sort of director role throughout the play by holding an invisible string directing our characters' paths in the story.

Esra ÖZKAL

Istanbul Yeni Yüzyıl University,
English Language and Literature

A close-up, black and white portrait of Emily Dickinson, showing her eyes and nose. The image is partially obscured by the title text.

Nature and Women in Emily Dickinson's Poetry: Ecofeminist Perspective

Abstract

Nature influences all aspects of human existence in a wide range of ways. It is present in every step and breath we take. The concepts of music, literature, language, and culture are only a few examples of all the themes that nature covers. Above all, it encompasses human beings, particularly the nature of women. In the world of literature, the relationships between nature and women are given a substantial amount of attention. In light of this, ecofeminism emerges as an essential discipline. Ecofeminism is a movement that explores the links between environmentalism and feminism. The traces of ecofeminism and connections between nature and woman can be observed in Emily Dickinson's poetry. Dickinson, one of the most prominent female poets of the nineteenth century, had profound effects on several academic disciplines through her poetry. Most of her works were highly valued after her death, and she is now regarded as one of the most influential figures in American literature. Her poetry has been the focus of multiple studies from a variety of perspectives. This paper focuses on the connections between nature and women in Emily Dickinson's poetry from an ecofeminist perspective.

Keywords: *Emily Dickinson, poetry, nature, women, eco-feminism*

I. Emily Dickinson: A Brief Introduction

This chapter provides a brief introduction to the real-life story of Emily Dickinson in order to make sense of her imaginative poetry and her attitude towards life. Dickinson (1830 – 1886) was an American poet who lived in the nineteenth century. In her poetry, she embraced the themes of love, death, immortality, and identity in addition to the concepts of women and nature. Being a woman poet whose thoughts and writing style were beyond her time and took a vastly distinct path than other poets, she went through several issues along the way.

In the early years of her life, Dickinson showed no desire to pursue a career in any of the professions that were highly desired in the early nineteenth century. Her sole ambition throughout her existence was to turn herself into a literary woman. The time period and the family in which she was born are at the forefront of the main elements that shaped her poetry. Women were perceived as inferior to men in her surroundings and during her time. Martin's (2007) study reveals that, even within the family, the expectations from Emily and her sister, Lavinia, were different from those of their brother, Austin. For instance, the sisters were supposed to take care of household chores, while their brother was only expected to be powerful as he was male. These kinds of experiences, together with further components, led her to use poetry as a means of self-expression. Additionally, there are some other components that define her peculiar writing style. Her poetry features short lines, a distinctive form of punctuation, and no title. Mostly, they are known by their first lines. Given her distinctive style of self-expression and the unusual form of her poetry, she was not regarded as a notable poet in her time. However, after she passed away, her poetry gained due importance, and today she is regarded as one of the most prominent figures in American literature.

All through her life, Emily Dickinson fought for freedom and gender equality. Her poetry, which centers around love and the natural world, presents the feminine influence in her life, particularly through her desire for independence and her mindset toward life as a whole. The concepts of nature and women in her poetry provided her with a safe haven where she could express herself without concern in her lonely life.

II. Basic Features of Ecofeminism

In this chapter, some background information is provided about the concept of ecofeminism, which appears in the poetry of Emily Dickinson. The words "eco" and "feminism," which together form the concept of "eco-feminism," could assist readers in comprehending its scope. An academic approach that traces its roots to the late 20th century, ecofeminism focuses on the connections between women and nature in literature, culture, and religion. In other words, this approach is based on the links between environmentalism and feminism.

Ecofeminist thinkers make use of gender theory to explore human-natural relationship dynamics. They generally embark on the idea that women and the natural world are oppressed by the patriarchal structure of society, and they stand against all kinds of oppression that affect women or the natural world.

In their opinion, the bond between women and nature is deeper than that of men and arises from the biological nature of women's ability to become mothers. In light of the manner in which society oppresses women and the natural world, nature is imagined as feminine, and supporters of ecofeminism disapprove the male supremacy culture. According to Meem (2018), the fundamental cause of this unequal supremacy is classical thinking, which represents patriarchy, and ecofeminists inspire us to find our own identity against the patriarchal society. In his words, the aim of ecofeminism is to release women from all forms of oppressive control, which also contributes to ecological sustainability.

The growing prominence of ecofeminist ideology has given rise to a field known as ecofeminist criticism. This form of criticism involves exploring the representations of women and nature in literary works, as well as the bond between them. Considering these, the following chapter criticizes the poetry of Emily Dickinson from an ecofeminist perspective.

III. Criticism of Emily Dickinson's Poetry: Ecofeminist Perspective

Emily Dickinson, a woman poet with a high ecological awareness and feminist consciousness, draws a connection between women and nature in her poetry, and this connection appears throughout her body of work. An ecofeminist analysis of Dickinson's poetry, according to Assadi (2024), involves examining how her depiction of nature reflects social norms, gender roles, and power dynamics. Some of Dickinson's works about nature are provided below so that an analysis can be conducted in this context:

Nature, the gentlest mother,
Impatient of no child,
The feeblest or the waywardest,
Her admonition mild

In forest and the hill
By traveller is heard,
Restraining rampant squirrel
Or too impetuous bird.

How fair her conversation,
A summer afternoon,--
Her household, her assembly;
And when the sun goes down

Her voice among the aisles
Incites the timid prayer
Of the minutest cricket,
The most unworthy flower.

When all the children sleep
She turns as long away
As will suffice to light her lamps;
Then, bending from the sky

With infinite affection
And infinitier care,
Her golden finger on her lip,
Wills silence everywhere.

The statement “gentlest mother” in the first line indicates that Nature is imagined as feminine, and this connection stems from Nature's gentle embrace towards her children without discriminating between them, which is identical to motherhood. For the rest of the first stanza, according to Mageed (2017), the statement Nature is "impatient of no child" symbolizes the way Mother Earth cares for her children and people on Earth, regardless of how her children harm her. Even with "the feeblest" of them all, she remains

patient and continues to approach her children with a “mild admonition” under all circumstances. In the second stanza, the expression “in forest and the hill” states that Nature embraces her children and stands beside them no matter where. Around travellers, she restrains her children to keep them out of danger. Since Nature is represented as a mother, the words “household” and “assembly” in the third stanza have deep significance. Nature takes care of her assembly and household, much like a mother would. In the fourth stanza, the voice of Nature is described as a form of praying. She is praying for her children, who are stated in the following lines, making a point about something humans commonly consider as inferior, such as an “unworthy flower.” Even while her children are asleep, the fifth stanza indicates that Mother Earth has other responsibilities she must dedicate herself to. “Then, bending from the sky” represents the sun's setting. The last stanza of the poem describes the silence at the end of the night when all the living beings are asleep. At the end of the day, Mother Nature took care of her children “with infinite affection,” which is reflected in the last stanza.

In this poem, Dickinson primarily addresses Nature by expressing the unconditional affection of Mother Nature for her children, even though they harm her in several manners. In many aspects of their lives, women have also been hurt, much like Nature. In this sense, the inner thoughts of women are given attention in the following poem by Emily Dickinson:

There is another sky,
Ever serene and fair,
And there is another sunshine,
Though it be darkness there;
Never mind faded forests, Austin,
Never mind silent fields -
Here is a little forest,

Whose leaf is ever green;
Here is a brighter garden,
Where not a frost has been;
In its unfading flowers
I hear the bright bee hum:
Prithee, my brother,
Into my garden come!

Dickinson covers the importance of having a broad perspective on life in the poem given above. As can be inferred from the first line, "there is another sky" for people who find the place they really belong, which is "serene and fair." The "darkness" stated in the fourth line can be regarded as patriarchy, and the "faded forests" in the following line as patriarchal society from the perspective of ecofeminist thinkers. In this sense, she creates "a little forest" and "a brighter garden" with "unfading flowers" in which she can express herself independently without being oppressed by society's patriarchal structures.

In this poem, she emphasizes the significance of discovering a safe haven where women could build their own sense of self against this patriarchal order. In the last line, she offers a call for women to find comfort in the natural world, far from patriarchy and all forms of oppression, with her final words, "into my garden come."

IV. Conclusion

Based on her life story, it has been shown that she reflected her experiences in her writings and considered her poems as an escape out of her lonely existence. The pieces of poetry she wrote were the sole manner in which she was able to let go of her inner thoughts. Deep down, she desired equality, as she thought that a male-dominant society was destructive to both women and nature. Although her poems were not appreciated due to the conditions of the time in which they were written, they have gained the importance they deserve in the process of time and have been the focus of multiple studies from a variety of perspectives. In this paper, the deep connection between women and the natural world in the poetry of Emily Dickinson is discussed from an ecofeminist perspective after providing preliminary information about her real-life and the concept of ecofeminism.

Öykü PİRİM

Muğla Sıtkı Koçman University,
English Translation and Interpretation

oykupirim@posta.mu.edu.tr

Mourning with / in Nature: Ecological Disasters and Ecological Grief in Doris Lessing's *Mara and Dann*

Abstract

Grief and mourning are as ancient as humanity itself. Every individual experiences loss, and encounters the emotion of grief at some point in their lives. The concept of “ecological grief” has emerged to describe the mourning and sorrow felt over the destruction of nature. As a consequence of environmental changes, catastrophes such as deforestation, glacial melting, desertification, ocean acidification, climate change, and the degradation of ecosystems are emerging. These catastrophes significantly impact the lives of humanity and other living beings. A significant part of these natural disasters are the consequence of humanity's destructive behaviours towards nature. The Anthropocene, a term that refers to human activity that has significantly impacted the biosphere, serves as a reminder of the environmental damage inflicted upon the planet since the Industrial Revolution. Doris Lessing's dystopian novel, *Mara and Dann*, depicts a near-future world dramatically altered by the consequences of climate change. Lessing's narrative vividly portrays the ecological catastrophes that threaten humanity's future existence. The characters live a life of constant displacement due to natural disasters, water scarcity, and drought. Lessing very explicitly portrays the characters' grief for the lost natural world. This study aims to show the ecological disasters portrayed in Lessing's novel “*Mara and Dann*,” as well as the ecological grief and sorrow experienced by the characters as a result of these disasters.

Keywords: *Ecologic Grief, Ecological Disasters, Mourning, Anthropocene, Doris Lessing, Mara and Dann*

Ecological Disasters and Ecological Grief in Doris Lessing's *Mara and Dann: An Adventure*

Doris May Tayler, known as Doris Lessing, was born in Kermanshah, Persia (now Iran) on October 22, 1919, and died in London on November 17, 2013 (Baysal,2019, p.88). Her family lived in Persia at her birth, but at the age of five, she went to live on a farm in Southern Rhodesia (now Zimbabwe), where she lived until she settled in England in 1949. Doris Lessing is known as one of the leading literary figures of her time. Her literary persona is shaped by her courageous exploration of social norms, gender roles, racism, class discrimination and human relationships. She won the Nobel Prize for Literature in 2007. Doris Lessing especially focuses on themes of African culture, immigration, identity, racism, and most importantly, ecological problems in her literary works (Baysal,2019,p.90). For instance, Lessing's first novel, *The Grass Is Singing* (1950), tells the story of a white farmer, his wife, and their African servants. *The Children of Violence* (1952-69) series focuses on the life of Martha Quest, who lives in South Africa. *Mara and Dann: An Adventure*, the main subject of this article is set in a world where many disasters such as water scarcity, droughts and floods occur.

Mara and Dann: An Adventure is set in a world that is beginning to disappear due to humanity's anthropocentric behaviour. The Anthropocene, a term that refers to the era in which human activities have significantly impacted the biosphere, is a reminder of the environmental damage done to the planet since the Industrial Revolution. The characters witness many environmental disasters. The main characters of the book, Mara and Dann, are two siblings

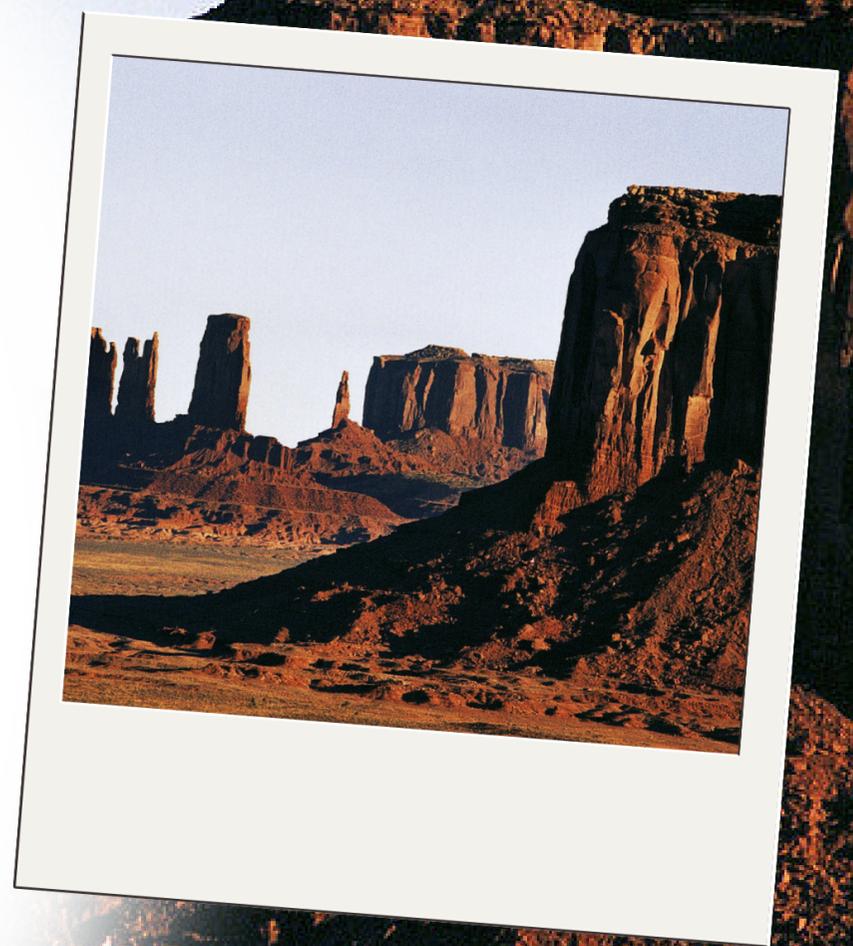
trying to survive in this dystopian world. Their story takes place in Ifrik, in present-day Africa. Seven-year-old Mara and four-year-old Dann, the only heirs of the Mahondi tribe, are kidnapped and given to a woman named Daima to be raised. Their names are changed to Mara and Dann for their safety, but their real names are Princess Shahana and Prince Shahmand (Özdemir, 2022, p. 59). Mara and Dann spend their childhood in Rock Village, but after it is destroyed, they start to migrate. In general, the book tells about the migrations of the characters as a result of ecological disasters, their experiences in the places they go and the ecological grief they give to these ecological disasters.

The phrase "Mourning With/In Nature" in the title of this presentation is a reference to the book *Mourning Nature: Hope at the Heart of Ecological Loss and Grief*. The concept of "ecological grief" has emerged to describe the mourning and sorrow felt over the destruction of nature. As a consequence of environmental changes, catastrophes such as deforestation, glacial melting, desertification, ocean acidification, climate change, and the degradation of ecosystems are emerging. These catastrophes significantly impact the lives of humanity and other living beings. Glenn Albrecht describes this mourning as follows: "It is also a relatively new experience in the history of human mourning. Many humans now understand that 'we' are often the primary agents causing disaster to impinge upon ourselves. Environmental pollution, global warming, bad urban planning, and poor engineering are now major anthropogenic causes of human misery and death. In the Anthropocene, there is no longer mystery attached to a great deal of disaster and misfortune since, to a very large extent, there is an element of self-imposed vulnerability to

what is euphemistically called ‘natural disasters.’(296). Based on mainly qualitative data, three types of loss have been proposed to evoke ecological grief. First, acute or past physical ecological loss means the disappearance, degradation or extinction of species, landscapes and ecosystems. For example, grief has been identified as a response to acute extreme weather events (e.g., hurricanes) and gradual environmental changes (e.g., changing weather patterns)Second, loss of environmental knowledge refers to the disruption of personal and cultural identities that are constructed in relation to features and knowledge of the physical environment. Third, anticipated future loss relates to that of species, landscapes, ecosystems, ways of life or livelihoods(Comtesse et al. 736).

Throughout this narrative, Doris Lessing talks about water scarcity, animal wastage, drought, irregular rains and floods caused by these rains. Even at the very beginning of the first chapter, Mara's thirst is described in detail. “He was thirsty, like her...looked close into her face, and was demanding an answer... she was thinking about water.”(Lessing 5). The characters have difficulty in finding water in the drought and thirst has been one of their biggest problems throughout the book. This drought affects the lives of animals as well as humanity. “Fish were dying in that water, which was hardly enough to cover them, and there was a strong smell coming up, of dead things. The four jumped off the jagged edge of the hole into the dried mud around the water, but it was not water at all: it was thick mud and they could not drink it.” (Lessing 10). As seen from this quotation, the dead fish are seen in the water source that has begun to dry up and become muddy. It is an important quotation that shows both the death of animals and the characters' inability to find water.

“Animals were being swept past, calling and crying; and Mara saw one of them, like her little pet, Shera, at home, who slept in her bed and was her friend, riding past on a tree that had all sorts of little animals stuck all over the branches. Now Mara was crying because of the poor animals.” (Lessing 11). Mara's sadness and grief against environmental disasters can be clearly seen. The extinction of animals and these disasters cause "ecological grief" in Mara. Mara is very upset about the situation of animals and starts to cry in the face of this situation.

“But there was no rain that season, nor the next, nor the next. That good season with the two storms had been four years ago. Again the waterholes were almost empty in the little river, and the big river had stopped running. Everywhere the bones of animals lay in the dead grass.” (Lessing 60). In the later parts of the book, it is seen that it no longer rains from time to time to provide water for people. As mentioned before, people, animals and plants, which are another important part of nature, are affected by this thirst. As seen in the expression "dead grass", the grass and plants are dying. “ Because their country was all dried up and dead. But Rustam was full of sand, they said: sand storms had blown over it, filling the houses and burying the gardens. No one lived in Rustam now: no people, no animals.” (Lessing 63).

Rustam was the homeland of Mara and Dann before they were kidnapped and taken to Rock Village. Like most of the rest of the Ifrik continent, Rustam has now disappeared and there is no one left living there. This quote is one of the important examples of "Ecological Disaster and Ecological Grief" in the novel. “As people died, and it was impossible to bury them in the hard earth because no one had the strength to dig graves, they were put in one of the empty houses and left, with the doors pulled tight shut. The air was so dry they shrivelled into mummies, so light you could pick them up like pieces of wood.” (Lessing 66). This quote is one of the most impressive. Rock Village, where Mara and Dann spent their childhood, is about to disappear. There is almost no one left in the village. It has become impossible to bury people who have died, both because people do not have the strength to dig graves and because the soil is too dry. “None of us has seen the sea, and probably won't ever see it. I know some of you have not heard of it. It is water. Salt water. Most of the surface of the world is water.” And she turned the big gourd so that they could see how much blue there was (Lessing 200).

Most of the characters in the novel have not seen the sea, which is a very normal reality for us, who destroy nature day by day, throughout their lives. The destruction of the seas and other water resources is one of the examples of ecological disasters in the book. "I've watched Ifrik drying up since I was a tiny child. I've seen things you'd not believe." (Lessing 300).

The last quote summarises the calamities that Mara and Dann witness throughout the novel. These two siblings have witnessed ecological disasters throughout their lives. The places they lived in were destroyed and they felt the ecological grief deeply.

Conclusion:

Doris Lessing *Mara and Dann: An Adventure* describes a dystopia that humanity is likely to experience if it does not take precautions. Throughout the novel, many ecological disasters are described, such as water scarcity, drought, flash floods, animal deaths, destruction of cities, and drying up of seas and water resources. As a result of these ecological disasters, the emotions that can be called "Ecological Grief" such as regret, sadness and mourning experienced by the characters are also processed. This study aims to show these ecological disasters and ecological grief by closely reading and giving examples from the novel.

Berivan AYIK

İzmir Demokrasi University,
English Language and Literature

Türk Mitolojisinde Hayat Ağacının Önemi

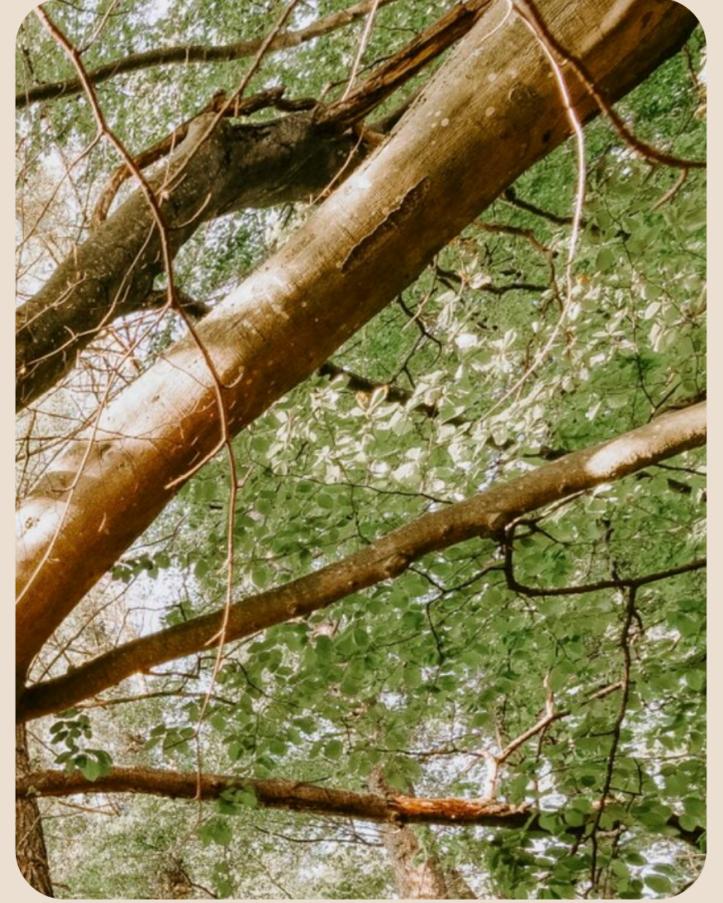
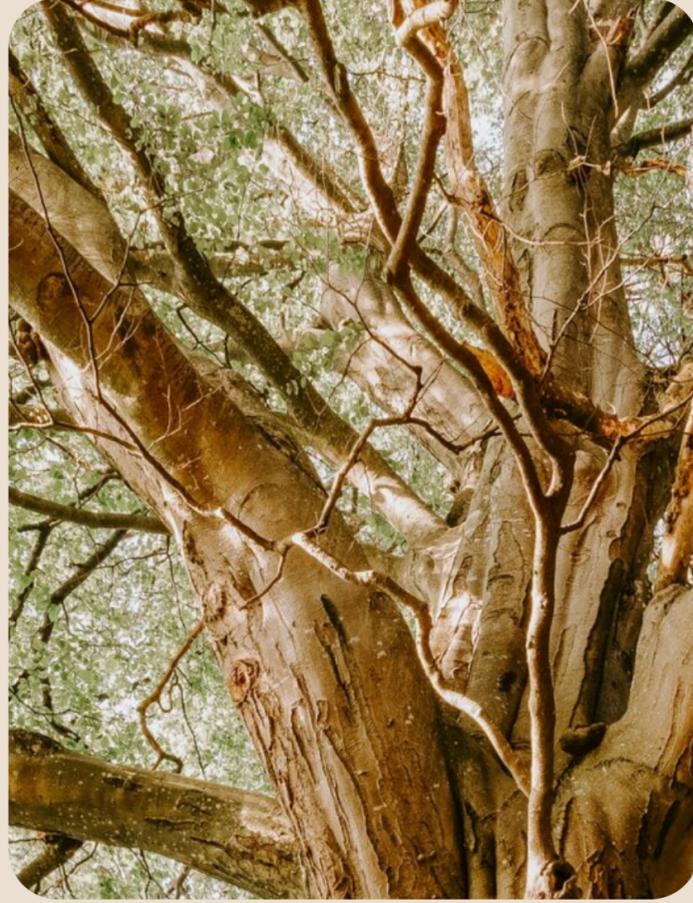
İslamiyet öncesi Türk kültür, mitoloji ve anlatılarına bakıldığında Türklerin geleneksel dünya görüşü doğayla iç içe olan ve doğayı kutsayan bir bakış açısıdır. (Günümüze doğru yaklaştıkça hem doğadan uzaklaşmış hem de doğayı kutsayan bakış açısı yitirilmiştir.) Eski Türk inancına göre doğada bulunan bütün varlıklar canlıdır ve bu varlıkların bazıları Tanrı kutunu üzerinde taşımaktadır ve her varlığın bir ruhu bulunmaktadır.

Türk kültüründe “Hayat Ağacı”, dünyanın yaratılışından beri mevcut olan, dünyanın merkezinden, göğün yedi kat üzerine kadar uzanan, yer ile gök arasında ruhsal bağlantıyı sağlayan kutsal bir ağaç olarak temsil edilmektedir. (Türk inancında insanın kendisinin tanımladığı evren tasarımında üç katman vardır: gökyüzü - ışık alemi - yerüstü - insanların yaşadığı - yeraltı - karanlık alemi. Bu ikisi arasında ise insanların yaşadığı yeryüzü vardır ve bunları birbirine bağlayan ise hayat ağacı olarak kabul edilmektedir. Kısacası hayat ağacı üç kozmik alan arasındaki bağı, tanrıyı, yaratılışı, doğumu ölümsüzlüğü, güç ve iktidarı temsil eder.)

“Türk topluluklarında erkekler doğumdan önce ormana giderek ağaç dallarını kesip kazıklar yontar ve iki ucunu ayırdıkları kazıklardan hayat ağacını temsil eden küçük bir yapı kurarlar. Gebe kadın bu yapının dallarına tutunarak doğum yapar böylece hayat ağacının dallarına temas etmiş olur.”

“Sibirya ormanlarında yaşayan irili ufaklı Türk-Moğol topluluklarının hayat ağacı ritüellerini de görmek mümkündür. Hayat ağacına ulaşmak için gerçekleştirilen bir törende dokuzarlı üç sıra halinde dikilen 27 kayın ağacından mitolojik bir bulvar yapılırdı. En başta Ana ve Baba olarak iki büyük kayın ağacı bulunuyordu. Ana ağacın tepesine ipekten yapılmış bir kuş yuvası yerleştirilir ve içine dokuz yumurta konurdu. Kuş yuvası Umay’ı, yumurtalar ise doğacak tinleri temsil ediyordu. Yuvanın yanına beyaz atlastan yapılmış bir ay ikonu yerleştirildi.”

Bartu Bölükbaşı

Bilgelik: Hayat ağacı dallarından biri, bilgelik ve bilgiyi sembolize edebilir. Bu dal, insanın bilgeliği arayışını, öğrenmeyi ve deneyimlerini temsil eder.

Aşk: Hayat ağacı dallarından biri, aşkı ve ilişkileri temsil edebilir. Bu dal, sevgi, bağlılık ve romantizmi simgeler.

Sağlık: Hayat ağacı dallarından biri, sağlığı temsil edebilir. Bu dal, sağlıkla ilgili iyileşme, şifa ve sağlıklı yaşam tarzını simgeler.

Barış: Hayat ağacı dallarından biri, barışı ve uyumu temsil edebilir. Bu dal, barışçıl ilişkileri, uyumu ve dünyadaki huzuru simgeler.

Zenginlik: Hayat ağacı dallarından biri, refahı ve zenginliği sembolize edebilir. Bu dal, bolluk, bereket ve maddi refahı temsil eder.

Doğa: Hayat ağacı dallarından biri, doğayı ve çevreyi temsil edebilir. Bu dal, doğal dengeyi, çeşitliliği ve doğanın gücünü sembolize eder.

Adalet: Hayat ağacı dallarından biri, adaleti ve dengeyi temsil edebilir. Bu dal, eşitlik, dürüstlük ve adil davranmayı simgeler.

Yaratıcılık: Hayat ağacı dallarından biri, yaratıcılığı ve sanatı temsil edebilir. Bu dal, sanatsal ifadeyi, yaratıcılığı ve estetik anlayışı simgeler.

Spiritüellik: Hayat ağacı dallarından biri, spiritüel büyümeyi ve ruhsal gelişimi temsil edebilir. Bu dal, içsel huzuru, ruhsal dengeyi ve manevi olarak büyümeyi simgeler.

“Eski Türkler etraflarını çevreleyen evreni bir arada tutan direğin kozmik ağaç bay kadın olduğuna inanıyorlardı. Bazı anlatılarda “ Bay Terek” olarak da geçen Bay Kayın, günümüz Türkleri’nin dekolayca anlayacağı üzere “ ulu kayın” demektir. Ağaç ilk tanrılardan Kayrakan ve Erlik’in kozmik denizin dibinden çıkardıkları toprakla orta dünyayı yaratmaları esnasında ortaya çıkmıştı. Erlik’in tükürdüğü balçık çorak bir ada oluşturmuş, adanın ortasında cansız bir ağaç büyümüşü. Kayrakan bu durumu düzeltmek için büyülü güçleriyle ağacı canlandırarak ondan insanların da türeyeceği dokuz dal çıkararak ağaca hayat vermişti.-hayat ağacı”

Bartu Bölükbaşı

Hayat Ağacı ve Dede Korkut İlişkisi

Dediğimiz gibi ağaç, zor durumda kalan kahramanın sığınağı olup onu içinde bulunduğu durumlardan kurtarması bakımından sığınılan ve kendisinden yardım istenen Tanrıyı temsil eder.

Dede Korkut Kitabında kutsal ağaç ifadesiyle tanrısallık anlatılmak istenmiştir. Dede Korkut Kitabında Salur Kazanın Evinin Yağmalanması Destanında düşmana esir düşen Uruz, kendisinin asılacağı ağaç ile konuşmuştur. Uruz, ağaca seslenirken onun birçok özelliğinden dolayı kutsal sayıldığına ve hayatın birçok alanında kullanıldığına da vurgu yapmıştır.

“Ağaç ağaç der isem sana erilme ağaç
Mekke ile Medinenün kapısı ağaç
Musa Kelümin asası ağaç
Böyük böyüksuların köprüsü ağaç
Kara kara denizlerin gemisi ağaç
Şah-ı merdan Ali'nin Düldülünün eyeri ağaç
Zülfekarın kını ile kabzası ağaç
Şah hasan ile Hüseyin'in beşiği ağaç.
Er olsun, avrat olsun korkusu ağaç.
Başını alıp bakacak olsam başsız ağaç.
Dibini alıp bakacak olsam dipsiz ağaç”

Bu anlatmada ağacın insanların derdini anlayıp onlara yardımcı olacak bir varlık olarak algılandığını görmekteyiz.

Dede Korkut Kitabında “Kazan Bey Oğlu Uruz Beyin Esir Olduğu Destan” anlatmasa da Burla Hatunun esir düşen oğlu Uruz için eşi Kazana şu şekilde seslenmesi, oğluyla ağacını özdeşleştirdiğini göstermektedir:

“Karşıma geçip yiğit benim ne bağıırıyorsun,
Geçmiş benim günümü ne hatırlatıyorsun
Kalkarak yerinden doğrulan Kazan
Kara gözlü atın beline binen Kazan
Hücum edip kara dağımı yıkan Kazan
Gölgeli koca ağacımı kesen Kazan”

Şamanizm İnancında Hayat Ağacı

Kutsal kayın ağacının varlığını şamanist inancında da görmekteyiz. Altaylı şamanlar Umay Ana ile birlikte kayın ağacının gökten yere indiğine, insanın bu ağaçlardan türediğine inanmakta, davullarının üzerinde “kökleri gökte dokuz dallı bir ağaç” resmetmektedirler.

Hayat Ağacı Şamanizmde:

- Doğanın döngüsünü, kökler toprağa gövde ve eller gökyüzüne uzanır bu doğanın yaşamın sürekli bir döngüsü olduğunu ve tüm varlıkların bu döngünün bir parçası olduğunu gösterir.
- Ruhsal yolculuğu, gövdesi ve dalları farklı ruh dünyalarına erişim noktası olarak görülür.
- İyileşme ve şifayı, enerjisi aracılığıyla hastalıkları iyileştirmeyi, ruhsal rahatsızlıkları tedavi etmeyi amaçlar.
- Kişisel büyüme ve dönüşümü, içsel yolculuklarda rehber olarak alınır, kendi potansiyellerini keşfeder ve ruhsal olarak dönüşürler.

Bahsedildiği gibi hayat ağacının insan yaşamıyla da bağlantısı vardır ve bu inancın şamanizmde de oldukça hissedildiğini görmekteyiz. İnsanın ağacının kurumması veya kesilmesi eskiden beri o kişinin hayatını kaybetmesi olarak görülür. Şamanlık inancına göre; herkesin bir ağacı vardır ve biri hayatını kaybederse ağacında kurur. Şamanın ağacı kesilirse şaman ölür, ancak şamanın ağacını kesmek mümkün değildir. Çünkü ağaç kesilmek istendiğinde balta yön değiştirir ve kesmek isteyen kişinin ayağına gelir. Şaman öldükten sonra ise ağacı kurumaya başlar.

Aynı zamanda, şamanlar ağacı gökyüzüne ulaşmak için bir merdiven gibi de kullanırlardı. Yakut kamlarının - yakut liderlerinin - her birinin bir ağacı vardı. Gençler şaman olabilmek için ağaç dikerler. Şaman olup öldüklerinde ise ağaçları yok edilirdi. Bir dikili ağacın olsun temennisinin de buradan geldiği düşünülmektedir.

Son olarak, yine Yakut mitolojisinde gökteki ebedi şamanın kapısına diktiği ağacın dalları arasında tanrının çocukları himaye görürdü. Ruhlar kuş biçimi almış olarak bu ağacın dalları arasında uçuşurlardı. Anlatıldığına göre bir insan doğunca buradan bir ruh uçarak o insana can verirdi.

---

kaynakça

Stolen Child

- <https://poets.org/poem/stolen-child>
- <https://tigerprints.clemson.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1139&context=iys#:~:text=I%20came%20to%20understand%20%E2%80%9CThe,within%20the%20logic%20of%20fairylan>
- <https://www.edebiyatdefteri.com/siir/620653/calinti-cocuk-the-stolen-child.html>
- <https://www.oed.com/>

Caroline

- Prime Video: Koralin ve Gizli Dünya
- <https://journal.neilgaiman.com>
- <https://threepenny.press.org>

Narnia

- <https://engelsbergideas.com/essays/finding-turkey-in-narnia/#:~:text=CS%20Lewis%20chose%20aslan%2C%20the,enter%20through%20a%20old%20wardrobe>.
- Narnia Günlükleri ve Ötesi - FRPNET
- Wikipedia

Berserk

- <https://eksisozluk.com/behelit--1551445>
  - [https://en.wikipedia.org/wiki/Berserk_\(manga\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Berserk_(manga))
  - <https://youtu.be/jqlbLB7Owl0?si=c5VESz650CUJkNej>
  - <https://youtu.be/zxTwYdYzw8c?si=H0eeu55TVtzQ8clM>
-

bir gün

masalları

tekrar okuyacak

kadar yaşlanacaksınız

C. S. Lewis

